

Inona no Fahamarinana? - Laharana Voalohany

Ny Rafitry ny Fahamarinana: Fanambaràna, Fitoviana Ara-paminaniana, ary ny Alfa sy ny Omega

Jeff Pippenger

2023-08-05

Alohan'ny handinihantsika ny lohahevitra momba izay atao hoe fahamarinana, dia marihintsika fa ny andininy telo voalohany ao amin'ny Apokalypsy toko voalohany no nanombohantsika ity fianarana ity, ary taorian'izany dia nampiana lahatsoratra iray momba an'i Elia. Anisan'ny tanjon'ireo fianarana ireo ny hamantarana ny anjara asan'i Etazonia ao amin'ny faminaniana, ny hampisokatra ny hafatry ny Fanambaran'i Jesosy Kristy, ny hahafantarana ny anjara asan'ny mpaminany amin'ny maha-tandindon'ny vahoakan'Andriamanitra azy, ary ny handinika ny vokatry ny dikan'izany hoe i Jesosy no Alfa. Nasehontsika fa ny andininy telo voalohany ao amin'ny Apokalypsy dia mifanaraka sy mirindra amin'ny andininy farany ao amin'ny Apokalypsy, ary amin'ireo toe-javatra roa ireo, na eo am-piandohana na eo amin'ny farany, i Jesosy dia manondro ny Tenany ho Alfa sy Omega, ny fiandohana sy ny fiasarana, ny voalohany sy ny farany.

Nampiasa fanazavana fohy momba an'i Elia isika tao amin'ny fianarana faharoa mba hampisehoana fa mifanaraka amin'ireo andininy famaranan'ny Testamenta Taloha sy ny Testamenta Vaovao ireo andininy fanokafana ao amin'ny Baiboly, ary mbola koa fa mifanaraka amin'ny fiandohan'ny Testamenta Vaovao ihany koa, na amin'ny fiandohana na amin'ny fiasarana, na amin'ny fomba rehetra tianao handinihana ny Baiboly, na amin'ny maha-iray manontolo azy na amin'ny maha-Testamenta roa azy.

Hevi-dehibe iray koa izay katsahinay hovelarina dia ny fahatakarana fa niasa tsikelikely ny Maha-Andriamanitra mba hampiseho miandalana ny maha-Andriamanitra nandritra ny tantara. Izany no antony nanamarihanay fa raha mandroso ny fotoana ao anatin'ny lohahevitra ara-Baiboly momba ny tantaran'ny fanekena, dia nambaran'Andriamanitra, tsikelikely, bebe kokoa hatrany ny toetrany tamin'ny alalan'ny tandindon'ny anarany samihafa. Ilay Andriamanitra Tsitoha no niteny tamin'i Abrahama, ary io Andriamanitra io ihany no niteny tamin'i Mosesy, nefa nampahafantariny an'i Mosesy fa hatramin'izay no ho miakatra dia Jehovah no anarana hahafantarana Azy. Ary rehefa tonga Kristy, dia nampahafantariny ny tenany tamin'ny anarana iray izay tsy fantatra tao amin'ny Testamenta Taloha, afa-tsy tamin'ny fanehoana iray an'io anarana io nataon'ny Babiloniana iray tao amin'ny toko fahatelo amin'ny Daniela. Tsy vitan'ny hoe nanambara Jesosy fa Izy no Lahitokana nateraky ny Ray, fa Izy koa, tao anatin'izany tantaran'ny fanekena manokana izany, dia nanondro ny tenany ho Zanak'olona. Nomen'Andriamanitra anarana koa ny Advantisma Millerita rehefa niditra tao amin'ny fanekena tamin'ny fiandohan'ny Advantisma Izy.

“Amin'izao andro izao, rehefa tena manakaiky ny farany isika, moa va hitovy amin'izao tontolo izao amin'ny fomba fanao isika, ka hitan'ny olona fa zava-poana ny mitady ny vahoakan'Andriamanitra izay nantsoina tamin'ny anarany? Moa va hisy olona hivarotra ny

toetra mampiavaka antsika amin'ny maha-vahoaka voafidin'Andriamanitra antsika, noho ny tombony izay azon'izao tontolo izao omena? Moa va hoheverina ho zava-dehibe ny fankasitrahan'ireo izay mandika ny lalàn'Andriamanitra? Moa va ireo izay nantsoin'ny Tompo hoe olony dia hihevitra fa misy hery ambony noho Ilay LEHIBE IZAHO ANIE? Moa va hiezaka hamafa ireo teboka mampiavaka ny finoana izay nahatonga antsika ho Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito isika?" Evangelism, 121.

Ny anarana nomena ny Advantista mitandrina ny andro fahafito dia nomen'ny Tompo, ary i Rahavavy White dia matetika miantso ny Advantista hoe vahoakan'Andriamanitra voatondro anarana. Ny hoe "voatondro anarana" dia midika hoe nomena anarana. Ny fiangonana roa monja izay faritan'i Rahavavy White ho vahoakan'Andriamanitra voatondro anarana dia ny Isiraely fahiny sy ny Isiraely maoderina.

Noho izany, eo am-pandrosoantsika amin'ny fandalinana ny bokin'ny Apokalypsy, dia manolotra hevitra aho fa ilay "anarana vaovao" izay ambarana amin'ny Filadelfiana, izay aseho koa ho ilay efatra arivo sy iray hetsy sy efatra alina, dia ampahany lehibe amin'ilay zava-miafina ara-paminaniana izay voavaha tombo-kase fotoana fohy mialoha ny hifaranan'ny fotoam-pahasoavana.

Izay maharesy no hataoko andry eo amin'ny tempolin'Andriamanitra, ary tsy hivoaka intsony izy; ary hosoratako eo aminy ny anaran'Andriamanitra, sy ny anaran'ny tanànan'Andriamanitra, dia Jerosalema vaovao, izay midina avy any an-danitra avy amin'Andriamanitra; ary hosoratako eo aminy ny anarako vaovao. Izay manan-tsofina, aoka izy hihaino izay lazain'ny Fanahy amin'ny fiangonana. Apokalypsy 3:12, 13.

Ny hafatra farany fampitandremana dia ny hafatry ny Fanambaran'i Jesosy Kristy, ary fanambarana ny toetrany izany.

"Ireo izay miandry ny fihavian'ny Mpampakatra dia tsy maintsy hilaza amin'ny olona hoe: 'Indro Andriamanitrareo.' Ny taratra farany avy amin'ny fahazavan'ny famindram-po, dia ny hafatra farany momba ny famindram-po izay homena izao tontolo izao, no fanambaràna ny toetrany feno fitiavana. Ny zanak'Andriamanitra dia tsy maintsy haneho ny voninahiny. Eo amin'ny fiainany sy ny toetrany manokana no hasehony izay nataon'ny fahasoavan'Andriamanitra ho azy ireo." Christ's Object Lessons, 415, 416.

Manana zavatra mbola betsaka kokoa hapetraka an-tsoratra momba an'i Jesosy amin'ny maha-Teny Azy, nefa ankehitriny dia hodinihintsika ny teny hoe "fahamarinana." Ny fahatakarana ny "fahamarinana," ary koa ny teny hoe "fahamarinana," ary koa ireo litera ampiasaina hamoronana "tenin'ny fahamarinana," dia fahatakarana ny toetran'i Kristy.

Dia hoy i Pilato taminy hoe: Mpanjaka àry va Hianao? Jesosy namaly hoe: Voalazanao fa mpanjaka Aho. Izao no nahaterahako, ary izao no nihaviako tamin'izao tontolo izao, dia ny mba hanambarako ny marina. Izay rehetra avy amin'ny marina no mihaino ny feoko. Hoy Pilato taminy: Inona no marina? Ary rehefa nilaza izany izy, dia nivoaka indray nankeo amin'ny Jiosy ka nanao taminy hoe: Tsy hitako izay heloka aminy na dia iray akory aza. Jaona 18:37, 38.

Ny teny grika nadika hoe “fahamarinana” ao amin’ilay andininy dia nalaina avy amin’ny teny hebreo iray, izay sady litera no isa koa. Ny litera voalohany amin’ny abidy hebreo dia ‘aleph.’ Raha ny marina, ny litera roa voalohany amin’ny abidy hebreo dia “aleph” sy “beth,” ary tena mitovitovy amin’ny litera roa voalohany amin’ny teny grika, dia alpha sy beta. Rehefa atambatra ireo dia mamorona ny fototeny iavian’ny teny hoe “alphabet.” Noho izany, ny teny hoe “alpha” (avy amin’ny litera hebreo aleph) dia ampiasaina ho litera, teny, isa, ary koa ho iray amin’ireo anarana maro iantsoana an’i Jesosy.

Rehefa nanontany hoe: “Inona no fahamarinana?” i Pilato, dia efa nolazain’i Jesosy taminy sahadry fa ny antony “nahatongavany tamin’izao tontolo izao,” ary koa ny antony “nahaterahany” dia ny mba hijoroany ho vavolombelon’ny “fahamarinana.” Ary koa, nampiany hoe: “izay rehetra avy amin’ny fahamarinana dia mihaino” ny feony.

Sambatra izay mamaky, ary izay mihaino ny tenin’ity faminaniana ity ka mitandrina izay voasoratra ao anatiny; fa efa akaiky ny fotoana. Apokalypsy 1:3.

FAHAMARINANA: G225—Avy amin’ny G227; fahamarinana: – marina, X marina tokoa, fahamarinana, fahamarinan-toetra. G227—Avy amin’ny G1 (amin’ny maha-sombin-teny fandavana azy) sy G2990; marina (amin’ny tsy maha-manafina): – marina, marina tokoa, fahamarinana. G1; A. Avy amin’ny teny Hebreo; ny litera voalohany amin’ny abidia: amin’ny hevitra an’ohatra ihany (avy amin’ny fampiasana azy ho isa) ny voalohany. Alfa.

Hoy Jesosy taminy hoe: Izaho no lalana sy fahamarinana ary fiainana; tsy misy olona mankany amin’ny Ray afa-tsy amin’ny alalako. Jaona 14:6.

Rehefa nilaza i Jesosy hoe: “Izaho no ... fahamarinana.” dia nilaza Izy fa taratasy iray Izy, isa iray ary teny iray ho an’ny litera alfa; ary ny teny hoe alfa sy ny isa alfa dia samy “fahamarinana” avokoa. Ao amin’ny bokin’i Daniela, Kristy dia nanambara ny Tenany ho ilay Mpanisa mahagaga, izay no hevitr’ilay teny hebreo hoe “Palmoni,” izay nadika hoe “ilay olo-masina iray izay niteny,” ao amin’ny Daniela toko faha-valo.

Dia henoko ny olo-masina iray niteny, ary nisy olo-masina iray hafa nanao tamin’ilay olo-masina izay niteny hoe: Mandra-pahoviana no haharetan’ny fahitana ny amin’ny fanatitra isan’andro sy ny fandikan-dalàna mampaharingana, ka hanolorana ny fitoerana masina sy ny antokon’olona hohitsakitsahina ambanin’ny tongotra? Ary hoy izy tamiko: Hatramin’ny roa arivo sy telon-jato andro; dia hodiovina ny fitoerana masina. Daniela 8:13, 14.

Ilay “olomasina anankiray” ao amin’ny andininy faha-telo ambin’ny folo dia “Palmoni” — ilay mpanisa mahagaga, na ilay mpanisa ny zava-miafina. Ireo andininy roa ireo no anehoana ny faminanian’ny taona 2300 sy ireo faminaniana roa momba ny taona 2520. Ny taona 2300 dia miresaka ny amin’ny “toerana masina,” ary ireo faminaniana roa momba ny taona 2520 kosa miresaka ny amin’ny “tafika,” satria samy ho voahitsakitsak’i Roma na ny toerana masina na ny tafika. Ny faminaniana momba ny taona 2520 dia maneho ny fanitsakitsahana ny toerana masin’Andriamanitra sy ny olony. Faminaniana lalina telo mifamatotra, miorina amin’ny fotoana, eo indrindra amin’ilay toerana ao amin’ny Baiboly izay ampahafantaran’i Jesosy ny Tenany ho ilay mpanisa mahagaga ny zava-miafina. Tsy hoe fotsiny nifidy ireo andininy roa ireo Izy mba

hampahafantarana ny Tenany ho Tompon'ny fotoana, fa ireo andininy roa izay anehoany ny Tenany ireo dia manondro koa ny fotoana hidirany amin'ny fanekena amin'ny Isiraely ara-panahy maoderina, ary ireo andininy roa ireo ihany koa no fototra sy andry afovoan'ny Advantisma.

“Ny Soratra Masina izay, ambonin'ny hafa rehetra, no sady fototra no andry afovoan'ny finoana ny Fiavian'i Kristy dia izao fanambarana izao: ‘Mandra-pahafitoan-jato sy roanjato sy telo arivo andro; dia hodiovina ny fitoerana masina.’ [Daniela 8:14.]” *The Great Controversy*, 409.

Tamin'ny andro farany tamin'ny 1798 dia voavaha ny bokin'i Daniela, ary tonga teo amin'ny tantara ny hafatry ny anjely voalohany, ka nanamarika ny fitomboan'ny fahalalana ara-paminaniana izay niseho tamin'ny andron'ny hetsika Millerita, izay fiandohan'ny Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito. Raha voavaha tamin'ny Millerita ny bokin'i Daniela, dia nisy hafatra avy tamin'i Palmoni—hafatry ny fotoana—takatra. Tsy mba diso mandrakariva ny Tenin'Andriamanitra, ary hatrany izy no mampifandray ny farany amin'ny fiandohana. Koa amin'ny faran'ny Advantisma dia tsy isalasalana fa hisy fanambaràna ny toetrany, tahaka ny nisy teo amin'ny tantara Millerita. Ity zava-misy ity dia miorina amin'ny fiandohana sy ny fiasaran'ny Advantisma, nefa koa miorina amin'ny fifandraisana voalaza eo amin'ny bokin'i Daniela sy ny bokin'ny Apokalypsy. Daniela sy ny Apokalypsy dia maneho boky iray, ary ao anatin'izany fanehoana izany dia vavolombelona roa izy ireo, ka i Daniela no voalohany ary ny Apokalypsy no farany.

“Ny bokin'i Daniela sy ny Apokalypsy dia iray ihany. Ny iray dia faminaniana, ny iray kosa fanambaràna; ny iray boky voaisy tombo-kase, ny iray kosa boky nosokafana.” *Seventh-day Adventist Bible Commentary*, boky faha-7, 972.

Daniela sy ny Apokalypsy dia boky roa izay boky iray ihany, tahaka ny Baiboly izay boky iray nozaraina ho Taloha sy Vaovao, na fiandohana sy fiasarana. Ao amin'ny Apokalypsy toko faha-iraika ambin'ny folo, ireo vavolombelona roa izay aseho ho Mosesy sy Elia dia ny Testamenta Taloha sy ny Testamenta Vaovao.

“Momba ireo vavolombelona roa dia mbola ambaran'ny mpaminany hoe: ‘Ireo no hazo oliva roa sy fanaovan-jiro roa izay mitsangana eo anatrehan'Andriamanitry ny tany.’ ‘Ny teninao,’ hoy ny mpanao Salamo, ‘dia fanilo ho an'ny tongotro sy fahazavana ho an'ny lalako.’ Apokalypsy 11:4; Salamo 119:105. Ireo vavolombelona roa ireo dia maneho ny Soratra Masina ao amin'ny Testamenta Taloha sy ny Testamenta Vaovao.” Ilay Hery Mifanandrana, 267.

Daniela sy Jaona dia vavolombelona roa izay samy nenjehina, samy nentina ho babo, samy nomena ny andalana mitovy amin'ny tantara ara-paminaniana hosoratana, samy misolo tena ny iray hetsy sy efatra alina amby efatra arivo, samy niaina taorian'ny fandravana an'i Jerosalema, samy tandindon'ny fahafatesana sy ny fitsanganana amin'ny maty, (Jaona tamin'ny diloilo mangotraka ary Daniela tamin'ny lavaky ny liona).

I Daniela dia manondro fanambaràna manokana momba ny toetran'i Kristy, ary ataony izany ao amin'ireo andininy roa izay antsoin'ny tsindrimandry hoe “andry afovoany sy fanorenana”n'ny

fiangonana Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito. Ireo andininy roa ireo no “vato fehizoro”, dia ilay vato farany napetraka teo amin’ny fanorenana izay nasehon’ny asa nataon’i William Miller. Nentin’io vato fehizoro io ny fahatakarana ny fitoerana masina any an-danitra, ny lalàn’Andriamanitra, ny Sabata, ny fitsarana famotopotorana, ary ny anjely telo ao amin’ny Apokalypsy faha-efatra ambin’ny folo. Daniela no fiandohan’ny boky, Jaona no fiasarany.

Ny soratr’i Jaona dia hampahafantatra fanambaràna momba ny toetran’i Kristy eo amin’ny faran’ny Advantisma. Tamin’ny fiandohan’ny Isiraely maoderina, Izy dia nanambara ny Tenany ho Ilay Mpanisa Mahagaga, Mpamorona ny zavatra rehetra mikasika ny matematika; ary eo amin’ny faran’ny Isiraely maoderina, dia manambara ny Tenany ho Ilay mpahay teny mahagaga Izy. Izy no Mpamorona ny zavatra rehetra izay mifandray amin’ny fiteny, na ny firafitry ny fiteny izany, na ny fitsipi-pitenenana, na ny voambolana, ary na dia ny litera amin’ny abidy aza. Izy no namorona ny fifandraisana tanterahina amin’ny alalan’ny teny, fehezin’ny fitsipi-pitenenana, na an-tsoratra izany na am-bava, ary soratana amin’ny abidy izay araka ny famolavolany; ary mihoatra noho izany rehetra izany—dia Izy no Teny. Amin’izany Teny izany no anovàny ny Laodiseana jamba sy tsy vonona ho Filadelfiana nohamasinina.

Hamasiho amin’ny fahamarinanao izy; ny teninao no fahamarinana. Jaona 17:17.

Ny teny nadika hoe “manamasina” dia midika hoe manao masina. Ny iray hetsy sy efatra amby efapolo arivo dia ho masina, ary ho tonga amin’izany toetry ny toetra izany izy amin’ny alalan’ny “fahamarinana,” na azo lazaina koa hoe, amin’ny alalan’ny “teniny,” fa Jesosy no Teny ary Izy no fahamarinana.

Tamin’ny voalohany ny Teny, ary ny Teny tao amin’Andriamanitra, ary ny Teny dia Andriamanitra. Izy no tamin’ny voalohany tao amin’Andriamanitra. Ny zavatra rehetra dia nataony; ary raha tsy Izy dia tsy nisy zavatra natao izay efa natao. Jaona 1:1–3.

Mariho fa ity no zavatra voalohany nosoratan’i Jaona ao amin’ny Filazantsarany. Mazava ho azy fa mifanaraka amin’ny zavatra voalohany voasoratra ao amin’ny Genesisy izany. Manampy ny fijoroana ho vavolombelona izany, ka mampahafantatra mazava kokoa izay voalaza ao amin’ny Genesisy toko voalohany.

Tamin’ny voalohany Andriamanitra nahary ny lanitra sy ny tany. Genesisy 1:1.

Ny teny nadika hoe “Andriamanitra” ao amin’ny andininy voalohany dia amin’ny endrika ploraly, ka mampahafantatra hatrany am-piandohana indrindra fa mihoatra noho ny iray Andriamanitra. “Tamin’ny voalohany” ao amin’ny Filazantsaran’i Jaona, ny Teny dia tao amin’Andriamanitra sady Andriamanitra. Ary ny Teny no Mpamorona.

I Jesosy no Teny, ary Izy no namokatra ny Baiboly tamin’ny alalan’ny fampiraisana ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olona—ny maha-Andriamanitra izay asehon’ny Fanahy Masina, ary ny maha-olona ao amin’ny tenan’ireo izay nanoratra ny teny tao amin’ireo boky izay tokony halefa ho any amin’ny fiangonana. Koa araka izany, ny Baiboly dia fitambaran’ny maha-olona sy ny maha-Andriamanitra tahaka an’i Jesosy. Ny Baiboly, na dia teo aza ny fandraisan’anjaran’ny olombelona lavo sy araka ny nofo, dia masina; ary ireo lehilahy izay nanoratra azy dia masina koa.

Ary manana koa isika ny tenin'ny faminaniana izay mafy orina kokoa; ka tsara no anaovanareo fitandremana izany, tahaka ny amin'ny jiro mampirapiratra ao amin'ny fitoerana maizina, mandra-pahazavan'ny andro sy iposahan'ny kintan'ny maraina ao am-ponareo; fantatrareo voalohany indrindra izao, fa tsy misy faminanian'ny Soratra Masina avy amin'ny fanazavana ataon'ny tena samirery. Fa tsy nentin'ny sitrapon'ny olona fahiny ny faminaniana; fa olon'Andriamanitra masina no niteny araka ny nitondran'ny Fanahy Masina azy. 2 Petera 1:19–21.

Na dia lehilahy masina aza ireo mpaminany, dia mbola olombelona lavo ihany izy ireo, satria efa nanota ny olona rehetra ka tsy mahatratra ny voninahitr'Andriamanitra. Na izany aza, ny Baiboly dia fitambaran'ny maha-Andriamanitra sy ny maha-olombelona, ary masina izy, satria tonga ny Tenin'Andriamanitra mba haneho amin'ny fiainany sy amin'ny Teniny voasoratra fa ny maha-olombelona miray amin'ny maha-Andriamanitra dia tsy manota. Izay marina momba ny Baiboly dia marina koa momba an'i Kristy, fa Izy no Baiboly.

Jesosy dia naka tamin'ny Tenany nofo ota, nefa tsy mba nanota velively, ka tamin'izany dia nanome ohatra fa ny maha-olona tafakambana amin'ny maha-Andriamanitra dia tsy manota.

“Ny tantaran'i Betlehema dia lohahevitra tsy mety ritra. Ao aminy no miafina 'ny halalin'ny haren'ny fahendrena sy ny fahalalan'Andriamanitra.' Romana 11:33. Gagà isika manoloana ny fanati-pitiavan'ny Mpamonjy, izay nanoloany ny seza fiandrianan'ny lanitra tamin'ny fihinanam-bilona, ary ny fiarahan'ireo anjely mpivavaka tamim-pankalazana tamin'ireo biby tao an-tranom-biby. Ny fireharehan'olombelona sy ny fizakan-tena dia voateny mafy eo anatrehany. Kanefa, fiandohana ihany izany tamin'ny fanetren-tenany mahagaga. Ho fanetren-tena saika tsy manam-petra aza ho an'ny Zanak'Andriamanitra ny naka ny toetran'olombelona, na dia tamin'ny fotoana nijoroan'i Adama tao amin'ny tsy fananany tsiny tany Edena aza. Nefa Jesosy dia nandray ny maha-olombelona tamin'ny fotoana efa nampahalemen'ny ota nandritra ny efatra arivo taona ny taranak'olombelona. Tahaka ny zanak'i Adama rehetra dia nekeny ny vokatry ny fiasan'ilay lalàna lehibe momba ny lova. Izay naha-toetra ireo vokatra ireo dia aseho ao amin'ny tantaran'ireo razambeny teto an-tany. Tonga Izy nitondra lova tahaka izany mba hiara-mizaka ny alahelontsika sy ny fakam-panahy mahazo antsika, ary mba hanome antsika ny ohatry ny fiainana tsy manam-pahotana.” Ilay Fitiavan'ny Vanim-potoana Rehetra, 48.

Jesosy no Teny, ary i Jesosy sy ny Baiboly dia samy firaisan'ny maha-olombelona sy ny maha-Andriamanitra. Raha namokatra ny Baiboly nandritra ny taonjato maro Jesosy, dia nametraka fitsipika tao anatin'ny Baiboly Izy mba hahafahan'izay hihaino, hihaino. Ireo fitsipika izay mifehy ny Baiboly dia toetran'ny toetrany koa.

“Ao amin'ny Apokalypsy no ihaonan'ny boky rehetra ao amin'ny Baiboly sy iafarany. Eto no famenon'ny bokin'i Daniela.” Vavolombelon'ny Apostoly, 585.

Ny teny hoe “complement” dia midika hoe mitondra ho amin'ny fahatanterahana. Ny fijoroana vavolombelon'i Daniela dia mifarana ao amin'ny Apokalypsy, ka ny fijoroana vavolombelon'i Daniela no fiandohana ary ny Apokalypsy no fiasarana. Ny fiandohan'ny Apokalypsy dia averina eo amin'ny faran'ny Apokalypsy, ary ao amin'ny andininy voalohany amin'ny Daniela toko

voalohany dia misy ady eo amin'ny Isiraely ara-bakiteny sy Babylona ara-bakiteny, ka i Babylona no mandresy; fa eo amin'ny famaranana ny tantaran'ny fotoam-pahasoavana ao amin'ny Daniela 11:45, 12:1 kosa, Babylona ara-panahy dia miady amin'ny Isiraely ara-panahy, ary amin'ny farany dia resy i Babylona fa mandresy i Isiraely. Tahaka an'i Jaona ao amin'ny Apokalypsy, ny fiandohan'ny fijoroana vavolombelon'i Daniela dia mifanaraka amin'ny fiafaran'ny fijoroany vavolombelona. Koa, inona no fahamarinana?

Ny fotopampianarana dia teny iray izay manondro izay heverin'ny vondron'ny mpino ho marina. Ny tanjony na ny fampiasana azy dia tsy voafetra amin'ny Baiboly na amin'ny Kristianisma. Ao amin'ilay antsoina hoe Kristianisma, angamba misy “fotopampianarana” sandoka maro kokoa noho ny marina; fa Babylona ara-panahy, dia ny papa, no tranom-borona fitanan'ny vorona maloto sy maharikoriko rehetra, ary ireo vorona ireo dia maneho ny ratsy, izay tohanana sy afenin'ny fiangonana amin'ny alalan'ny fotopampianarana sandoka, toy ny hoe nofoanana ny lalàna. Kanefa misy ny fotopampianarana marina.

Tsy nofehezin'ny fitongilanana ny sain'ny mponina tany Berea. Vonona izy ireo handinika ny fahamarinan'ireo foto-pampianarana notorin'ny apostoly. Nandinika ny Baiboly izy ireo, tsy noho ny fahalianana fotsiny, fa mba hahafahany mianatra izay voasoratra momba ny Mesia nampanantenaina. Isan'andro no nikarohany ny Soratra voatsindrimandry, ary raha nampitahainy ny Soratra amin'ny Soratra, dia teo anilany ny anjely avy any an-danitra, nanazava ny sainy sy nanohina ny fony.

“Na aiza na aiza ametrahana ny fahamarinana ao amin'ny filazantsara, dia tarihina hanao fikarohana mazoto ao amin'ny Soratra Masina ireo izay maniry amim-pahatsorana hanao ny marina. Raha, amin'ny toe-javatra famaranana ny tantaran'ity tany ity, ireo izay anambarana fahamarinana fitsapana dia hanaraka ny ohatry ny Bereana, ka handinika ny Soratra Masina isan'andro sy hampitaha amin'ny tenin'Andriamanitra ny hafatra entina aminy, dia ho maro be ankehitriny ireo mahatoky amin'ny didin'ny lalàn'Andriamanitra, fa tsy vitsy tahaka izao amin'izao fotoana izao. Kanefa rehefa aseho ny fahamarinana ao amin'ny Baiboly izay tsy ankasitran'ny maro, dia maro no mandà tsy hanao izany fikarohana izany. Na dia tsy mahavaly na manohitra ny fampianarana mazava ao amin'ny Soratra Masina aza izy, dia mbola mampiseho fisalasalana faran'izay lehibe tsy handinika ny porofo atolotra. Misy ny mihevitra fa na dia marina tokoa aza ireo fampianarana ireo, dia tsy dia misy maha-zava-dehibe loatra na manaiky na tsy manaiky ny fahazavana vaovao izy; ary mifikitra amin'ny angano mahafinaritra ampiasain'ny fahavalo izy mba hampiviliana ny fanahy. Koa dia voajamban'ny fahadisoana ny sainy, ary misaraka amin'ny lanitra izy.”

“Ny olona rehetra dia hotsaraina araka ny fahazavana izay nomena azy. Ny Tompo dia maniraka ny ambasadaorony hitondra hafatra famonjena, ary izay mandre dia hotananany ho tompon'andraikitra amin'ny fomba andraisany ny tenin'ny mpanompony. Izay mitady ny fahamarinana amin-kitsimpo dia handinika amim-pitandremana, eo ambanin'ny fahazavan'ny tenin'Andriamanitra, ny foto-pampianarana atolotra azy.” Asan'ny Apostoly, 231, 232.

Misy “fotopampianarana” izay “fahamarinan'ny filazantsara,” ary ilaina ny mandinika azy ireny. Ny sasany amin'ireo, (raha tsy izy rehetra) dia “fahamarinana fitsapana.” Ny Sabata dia

fahamarinana fitsapana mora takarina. Misy fotopampianarana marina sy fotopampianarana diso. Ny sasany amin'ny fotopampianarana marina dia mametraka fitsapana ho an'izay mandre azy. Misy koa karazam-pahamarinana iray izay voatendry ho an'ny vanim-potoana voafaritra. Ireo fahamarinana ireo dia antsoina hoe “fahamarinana ankehitriny.”

“Maro ireo fahamarinana sarobidy voarakitra ao amin'ny Tenin'Andriamanitra, nefa ny ‘fahamarinana ankehitriny’ no ilain'ny andian'ondry amin'izao fotoana izao. Efa hitako ny loza ateraky ny fialan'ireo iraka amin'ireo hevitra lehibe amin'ny fahamarinana ankehitriny, mba hitoerany amin'ny lohahevitra izay tsy natao hampiray ny andian'ondry sy hanamasina ny fanahy. Eto i Satana dia hanararaotra amin'ny fomba rehetra azo atao mba hanimbana ny asa.”

“Kanefa ny lohahevitra toy ny fitoerana masina, mifandray amin'ny 2300 andro, ny didin'Andriamanitra ary ny finoan'i Jesosy, dia voamana tanteraka hanazava ny hetsika Advento tamin'ny lasa sy hampiseho izay toerana ijoroantsika ankehitriny, hampiorina ny finoan'ireo misalasala, ary hanome fahazoana antoka ny amin'ilay hoavy be voninahitra. Ireo no hitako matetika fa lohahevitra lehibe indrindra izay tokony hifantohan'ny iraka.” Early Writings, 63.

Matetika no ampiasain'ny Advantista io andalan-teny io mba hialana amin'izay lazainy marina tokoa. Milaza izy ireo fa izay rehetra tokony hasongadina ao amin'ny hafatry ny “fahamarinana ankehitriny” dia ny fitoerana masina, ny 2300 andro, ny didy, ary ny finoan'i Jesosy. Izany filazana izany no ataony mba hialana amin'izay voafaritra momba ireo lohahevitra efatra ireo.

Ny tanjon'ireo fahamarinana lehibe efatra ireo dia ny hoe “voakajy tanteraka mba hanazava ny hetsika Adventa lasa sy haneho izay toetrantsika ankehitriny, hampiorina ny finoan'ny misalasala, ary hanome fahazoana antoka momba ilay hoavy be voninahitra.” Ireo foto-pampianarana efatra momba ny fahamarinana ankehitriny ireo dia natao hanehoana fa ny fiandohan'ny Advantisma (ilay hetsika Adventa lasa) dia maneho an-tsary ny fiafaran'ny Advantisma (ny toetrantsika ankehitriny). Ireo foto-pampianarana fototra efatra ireo dia “voakajy tanteraka” hanazavana ilay foto-kevitra fa ny farany dia asehon'ny fiandohana an-tsary. Araka ity andinin-tenin'ny tsindrimandry ity, izany no “fahamarinana ankehitriny” izay “ilain'ny andian'ondry ankehitriny.”

Ny Isiraely fahiny no fiandohan'i Isiraely, ary ny Isiraely maoderina no farany. Ny Isiraely ara-bakiteny fahiny dia tandindon'ny vahoaka Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito hatramin'ny fotoanan'ny farany tamin'ny 1798 ka mandra-pahatongan'ny lalàna alahady. Talohan'ny fiavian'i Kristy voalohany, ny “fahamarinana ankehitriny” dia tsy hitan'ny Jiosy, satria jamba izy ireo (Laodiseana) noho ny fiankinany tamin'ny fomba amam-panao sy ny lovantsofina.

“Tianay ho takatsika ny fotoana iainantsika. Tsy mba takatsika akory na dia ny antsasany aza izany. Tsy mba raisintsika ao an-tsaina akory na dia ny antsasany aza izany. Mangovitra ato anatiko ny foko rehefa mieritreritra aho ny amin'ny fahavalo izay tsy maintsy atrehintsika, sy ny amin'ny faharatsian'ny fiomanantsika hiatrika azy. Ny fizahan-toetran'ny zanak'Isiraely, sy ny toe-tsainy talohan'ny fiavian'i Kristy voalohany, dia naseho tamiko hatrany hatrany mba hanazavana ny toerana misy ny vahoakan'Andriamanitra eo amin'ny fanandramany mialoha ny fiavian'i Kristy fanindroany—ny fomba nitadiavan'ny fahavalo ny fotoana rehetra

hifehezana ny sain'ny Jiosy, ary ankehitriny kosa dia mitady hanajamba ny sain'ny mpanompon'Andriamanitra izy, mba tsy hahaizany mamantatra ny fahamarinana sarobidy.”
Selected Messages, boky 2, 406.

Araka ny voalazan'ny loharano manaraka antsika, dia very tsy hitan'ny Jiosy intsony ny “fahamarinana voalohan'Andriamanitra,” ary io fahamarinana voalohany io ho an'ny Jiosy dia ny tantaran'ny fanafahana avy tany Egypta. Ny tantaran'izany fanafahana izany no fahamarinana voalohany ho azy ireo; izany no fahamarinana nasaina nampianariny ny zanany hatramin'ny taranany fara mandimby. Tsy nahomby izy ireo, tahaka izay nahazo ny Advantisma. Mba hanehoana ny fahamarinana tamin'ireo Jiosy jamba, dia napetrak'i Jesosy tao anatin'ny rafitra iray ny fahamarinana.

“Tamin'ny andron'ny Mpamonjy, ny Jiosy dia efa nandrakotra fatratra ireo vatosoa saro-bidin'ny fahamarinana tamin'ny korontam-pomban-drazana sy angano, ka tsy hay natao intsony ny nanavaka ny marina tamin'ny diso. Tonga ny Mpamonjy mba hanala ny korontan'ny finoanoam-poana sy ny fahadisoana efa nokolokoloina hatry ny ela, ary hametraka ireo vatosoa'ny tenin'Andriamanitra ao anatin'ny rafitry ny fahamarinana. Inona no hataon'ny Mpamonjy raha tonga eto amintsika ankehitriny tahaka ny nahatongavany tamin'ny Jiosy Izy? Tsy maintsy hanao asa mitovy amin'izany Izy amin'ny fanesorana ny korontam-pomban-drazana sy ny fombafomba. Tena nanelingelina ny Jiosy tokoa izany rehefa nanao izany asa izany Izy. Efa tsy hitan'izy ireo intsony ny fahamarinana tany am-boalohany avy amin'Andriamanitra, fa naverin'i Kristy naseho indray izany. Asantsika ny manafaka ireo fahamarinana saro-bidin'Andriamanitra amin'ny finoanoam-poana sy ny fahadisoana.”

“Nafenina tsy ho hitan'ny maso intsony ireo fahamarinana be voninahitra, ary nataon'ny fahadisoana sy ny finoanoam-poana ho tsy mampirapiratra sy tsy mahasarika. I Jesosy no manambara ny fahazavan'Andriamanitra, ary mampiseho ny famirapiratana mahafinaritra an'ny fahamarinana amin'ny voninahiny maha-Andriamanitra azy rehetra. Feno fahagagana sy fankasitrahana ny sain'ny mahitsy fo. Voasarika amin'ny fitiavana masina mankany aminy ny fony, dia Izy izay namoaka ireo vatosoa sarobidin'ny fahamarinana ka nampiseho izany teo anatrehan'ny fahalalany.”

“Nahafantatra ampahany tamin'ny fahamarinana ny Jiosy, ary nampianatra ampahany tamin'ny tenin'Andriamanitra; nefa tsy takany ny halalin'ny lalàn'Andriamanitra izay miely lavitra sy midadasika. Nofafan'i Kristy ny fako navelan-drazana, ary nasehony ny tena votoaty sy fon'ny fikasan'Andriamanitra. Rehefa nanao izany Izy dia tezitra mafy tsy voafehy izy ireo. Nampielly tatitra tsy marina hatramin'ny tanàna iray ka hatramin'ny tanàna iray izy ireo, milaza fa mandrava ny asan'Andriamanitra Kristy. Kanefa, raha nanafoana ny endrika taloha Jesosy, dia namerina nametraka indray ireo fahamarinana taloha, ka napetrany tao anatin'ny rafitry ny fahamarinana izany. Nampifanaraka sy nampiray azy ireo Izy, ka nahatonga rafitra feno sy mirindra tsara momba ny fahamarinana. Izany no asa nataon'ny Mpamonjintsika; ary ankehitriny, inona kosa no hataontsika? Tsy hiara-miasa amin'i Kristy amim-pirindrana va isika? Hozarain'ny siosion-dresaka va isika? Havela hanafina amintsika ny fahazavan'Andriamanitra va ny eritreritsika manokana? Tokony hamaky amim-pitandremana isika, hihaino amim-pahazoan-kevitra, ary hampianatra ny hafa koa ny zavatra efa

nianarantsika. Tsy maintsy ho noana mandrakariva ny mofon'aina isika, hitady mandrakariva ny rano velona sy ny ranomandrin'i Libanona, mba hahafahantsika mitarika ny olona ho amin'ny rano velona sy mampangatsiatsiaka avy amin'ny Loharanon'ny fahamarinana.”
Review and Herald, June 4, 1889.

Tamin'ny fihaviany voalohany, Jesosy dia “nametraka indray ireo fahamarinana fahiny, ka napetrany tao anatin'ny rafitry ny fahamarinana. Nampifanarahiny sy nampiraisiny izy ireny, ka nataony ho rafitra feno sy mirindra tsara momba ny fahamarinana.” Nampiasa ny tantara tany am-piandohan'ny Isiraely fahiny Jesosy mba hampioerenana indray ireo fahamarinana fahiny, ary izany no nataony tamin'ny fampifanarahana ireo fahamarinana ireo (araka ny lohahevitra) sy tamin'ny fampiraisana azy ireo (amin'ny fitoviana, andalana eo ambonin'ny andalana). Nataony izany mba hanafahana ny Jiosy tamin'ireo fomba amam-panao sy lovantsofina izay nahajamba azy. Izany tantara izany no tantara famaranan'ny Isiraely ara-bakiteny.

Ny Advantisma dia mamerina ny tantaran'ny fiasaran'i Isiraely fahiny, ary ny rafitra hametrahana ny fahamarinana mba hanesorana ny fahajambana laodikeana ateraky ny lovantsofina sy ny fomba amam-panao dia tanterahina ankehitriny tahaka ny tamin'ny nifandraisan'i Kristy tamin'ny Jiosy. Ny “fahamarinana taloha” dia tokony hapetraka ao anatin'ny “rafitra”n'ny fahamarinana, mba hampiray ireo andalana ara-paminaniana amin'ireo andalana ara-paminaniana hafa, “andalana eo ambonin'ny andalana” mifanitsy, ho amin'ny tanjona mba hahafahana angamba manafaka ny Laodikeana iray amin'ny fahajambany. I Kristy no ohatra ho antsika amin'ny zavatra rehetra.

Misy fahamarinana ao amin'ny Baiboly izay fantatra ho foto-pampianarana, ary “maro ny fahamarinana mahagaga,” nefa misy koa ny “fahamarinana ankehitriny” izay “fitsapana ho an'ny vahoakan’” ilay “taranaka” velona amin'ny fotoana hanehoana izany fahamarinana izany. Ara-paminaniana dia mitranga amin'ny taranaka fahefatra ao amin'ny Advantisma izany, ary ny “fahamarinana ankehitriny” “izay fitsapana ho an'ity taranaka ity” dia tsy fitsapana ho an'ireo taranaka voalohan'ny Advantisma.

“Misy zavatra sasantsasany ao amin'ny Soratra Masina izay sarotra takarina, ary izay, araka ny tenin'i Petera, ahodinkodin'ny tsy nahita fianarana sy ny tsy mafy orina ho amin'ny fandranganana ny tenany. Mety tsy ho hainay, amin'ity fiainana ity, ny manazava ny hevitra ny andalan-teny rehetra ao amin'ny Soratra Masina; nefa tsy misy lafin-javatra iankinan'ny aina amin'ny fahamarinana azo ampiarina izay ho rakotry ny zava-miafina. Rehefa tonga ny fotoana, araka ny fitantanan'Andriamanitra, hitsapana izao tontolo izao amin'ny fahamarinana ho an'izany andro izany, dia hohetsehin'ny Fanahiny ny saina handinika ny Soratra Masina, eny, amin'ny fifadian-kanina sy amin'ny vavaka aza, mandra-pikarohana sy hampifamatotra rohy iray manaraka rohy iray ho rojom-pahamarinana lavorary. Ny zava-misy rehetra izay mikasika mivantana ny famonjena ny fanahy dia hatao mazava tokoa ka tsy hisy olona voatery ho diso lalana na handeha ao amin'ny maizina.”

“Araka ny nanarahantsika ny rojo-n'ny faminaniana, dia hita mazava sy nohazavaina ny fahamarinana nambara ho an'ny androntsika. Tompon'andraikitra isika noho ny tombontsoa ankafizintsika sy noho ny fahazavana mampirapiratra eo amin'ny lalan-kalehantsika. Ireo izay niaina tamin'ny taranaka lasa dia tompon'andraikitra noho ny fahazavana izay navela

hamirapiratra taminy. Ny sainy dia nampiasaina mikasika ireo teboka samihafa ao amin'ny Soratra Masina izay nizaha toetra azy. Nefa tsy azon'izy ireo ny fahamarinana izay takatsika. Tsy tompon'andraikitra tamin'ny fahazavana izay tsy nananany izy ireo. Nanana ny Baiboly izy, tahaka antsika; kanefa ny fotoana hisehoan'ny fahamarinana manokana mifandray amin'ireo fisehoan-javatra famaranana eo amin'ny tantaran'ity tany ity dia mandritra ny taranaka farany izay mbola hiaina eto ambonin'ny tany.

“Nampifanarahana tamin'ny toe-piainan'ny taranaka isanisany araka izay nisy azy avy ny fahamarinana manokana. Ny fahamarinana ankehitriny, izay fitsapana ho an'ny vahoakan'ity taranaka ity, dia tsy fitsapana ho an'ny vahoakan'ireo taranaka tany aloha lavitra. Raha nomena ireo taranaka fahiny ny fahazavana izay mamirapiratra amintsika ankehitriny momba ny Sabatan'ny didy fahefatra, dia ho nataon'Andriamanitra ho tompon'andraikitra noho izany fahazavana izany izy ireo.” Testimonies, boky faharoa, 692, 693.

Ho an'ireo izay mety maniry handà fa misy taranaka efatra ao amin'ny tantaran'ny Advantisma, dia atoro anareo ny Tabilao ao amin'i Habakoka. Fomba iray tena tsotra hahatakarana izany zava-misy izany ny hoe ny anarana hoe Laodikia dia midika hoe vahoaka notsaraina. Ny fiandohan'ny Advantisma no nanambara ny fisokafan'ny fitsarana, ary ny fiafaran'ny Advantisma no manambara ny famaranana ny fitsarana. Ny famaranana ny fitsarana dia mitranga amin'ny taranaka fahatelo sy fahefatra.

Aza manao sarin-javatra voasokitra ho anao, na endriky ny zavatra rehetra izay any an-danitra ambony, na izay ety ambonin'ny tany ambany, na izay any anaty rano ambanin'ny tany; aza miankohoka eo anatrehany, na manompo azy; fa Izaho Jehovah Andriamanitrao dia Andriamanitra saro-piara, mamaly ny heloky ny ray amin'ny zanaka hatramin'ny taranaka fahatelo sy fahefatra amin'izay mankahala Ahy; ary maneho famindram-po amin'ny arivo taranaka amin'izay tia Ahy sy mitandrana ny didiko. Eksodosy 20:4–6.

Amin'ny famaranana ny fitsarana, ny taranaka farany amin'ny Advantisma Laodiseana (vahoaka iray tsaraina) dia hotsaraina ka haloan'ny vavan'ny Tompo, tahaka ny nanjo ny Isiraely fahiny tamin'ny fandravana an'i Jerosalema. Ny foto-pampianarana ara-Baiboly dia fahamarinana; ary misy koa fahamarinana fizahan-toetra, ary avy eo misy fahamarinana ankehitriny. Ny fahamarinana ankehitriny dia fahamarinana fizahan-toetra mandrakariva, nefa izy io dia manondro manokana fahamarinana fizahan-toetra natao ho an'ny taranaka izay velona amin'izao fotoana izao. Kanefa ny tena zava-misy dia izao: izay fahamarinana rehetra avy amin'ny Tenin'Andriamanitra nofidintsika holavina dia efa tonga fahamarinana fizahan-toetra izay vao tsy nandreseantsika.

Jesosy no Tenin'Andriamanitra, ary Izy no fahamarinana. Nolazainy tamin'i Pilato fa ny antony “nahatongavany” “eto amin'izao tontolo izao” dia ny “hanambara ny marina,” ary izay rehetra nandre ny feony dia “avy amin'ny fahamarinana.” Ny teny hoe “fahamarinana” izay noresahin'i Pilato sy Jesosy dia avy amin'ny teny hebreo iray izay adika hoe “fahamarinana” ary hita impito amby roapolo sy zato ao amin'ny Testamenta Taloha. Io teny hebreo io (H571) dia adika amin'ny teny anglisy amin'ny voambolana samihafa, nefa indroa amby sivifolo no andikana azy hoe “truth” ao amin'ny Testamenta Taloha. Anisan'ireo teny izay lalina tokoa ny heriny, amin'ny ambaratonga

maro, izy io.

Ny teny nadika hoe “fahamarinana” ao amin’ny Testamenta Taloha dia ahitana litera hebreo telo, ary ao amin’ny litera hebreo, ny litera tsirairay dia manana ny heviny manokana; koa ny teny voaforona avy amin’ireo litera ireo dia mampiray ny hevitra mitambatra ao amin’ny litera tsirairay mba hamoaka ny hevitra faratampony ananan’ily teny. Ny teny hoe “fahamarinana” dia voaforon’ny litera hebreo telo: ny litera voalohany amin’ny abidy hebreo, litera iray eo afovoany, ary ny litera farany amin’ny abidy hebreo. Ny “fahamarinana” ao amin’ny Testamenta Taloha dia asehon’ny litera voalohany sy ny litera farany amin’ny abidy, miaraka amin’ny litera iray eo afovoany!

Ity no famaritana ny “lalàn’ny filazana voalohany” araka ny Baiboly. Ny fotoana voalohany anehoana lohahevitra iray no fanovozan-kevitra manan-danja indrindra ho an’ily teny, izay voa, ary ao anatin’ny misy ny ADN rehetra ilaina hampamokarana ny tantara manontolo. Ny fanovozan-kevitra faharoa manan-danja indrindra ao amin’ny “lalàn’ny filazana voalohany” dia ny fanovozan-kevitra farany, satria eo no amatotra miaraka ny tantara rehetra izay mipoitra eo anelanelan’ny fiandohana sy ny fiasarana. “Ao amin’ny Apokalypsy no ifanatrehana’ny boky rehetra ao amin’ny Baiboly sy iafarany,” ary ny Apokalypsy no boky farany ao amin’ny Baiboly.

Ny teny hebreo hoe “fahamarinana” izay dinihintsika dia manomboka amin’ny litera “Aleph”; ny litera fahatelo ambin’ny folo dia “Mem”; ary ny litera faharoa amby roapolo sady farany dia “Tav.” Mazava ho azy fa misy aloky ny heviny samihafa amin’ny famaritana ireo litera ireo, arakaraka ny mpandinika teny itodihanao mba hahazoana ny famaritana; kanefa ny famaritana ankapobeny dia tena manan-kambara.

א (Aleph): Litera voalohany amin’ny abidy hebreo, ary matetika izy no ampifandraisina amin’ny firaisan-kina, sady maneho ny Maha-Andriamanitra sy ny mandrakizay, ka manambara ny fifandraisana misy eo amin’Andriamanitra sy ny zavaboary.

מ (Mem): Litera faha-13 amin’ny abidy hebreo ary matetika ampifandraisina amin’ny rano.

ת (Tav): Litera farany amin’ny abidy hebreo, ary mitondra ny hevitr’ily hoe “marika” na “famantarana.” Matetika izy no ampifandraisina amin’ny foto-kevitra ny fahatanterahana na ny “tombo-kase” amin’ny famoronana. Tamin’ny teny hebreo fahiny, ny litera Tav dia nanana endriky ny hazo fijaliana.

Ny teny hebreo adika hoe “fahamarinana” izay saintsainintsika dia misy litera telo, izay miaraka no maneho ny filazantsara mandrakizay. Ahoana? Mora fantarina izany raha takatrao fa ny hafatry ny anjely telo no filazantsara mandrakizay. Fantatra izany satria ny hevitr’ireo litera telo ireo no maneho ny hafatry ny anjely telo.

Ny anjely voalohany ao amin’ny Apokalypsy toko fahaefatra ambin’ny folo dia manondro ny filazantsara mandrakizay, ary avy eo milaza amin’izao tontolo izao manontolo mba “hatahotra an’Andriamanitra” sy hanome voninahitra Azy amin’ny alalan’ny fiankohofana amin’ny Mpahary. Ny famaritana an’i (Aleph), ily voalohany amin’ireo litera telo ireo, dia hoe: “Andriamanitra Masina, Mandrakizay, ary amin’ny maha-Mpahary ny olombelona Azy, dia Ilay Andriamanitra

izay tokony hatahoran'ny olona amim-panajana sy iankohofany.”

Alefa dia maneho ny hafatry ny anjely voalohany.

Ny hafatry ny anjely faharoa dia miantso ny olona hivoaka avy ao Babylona, manamarika ny fotoana izay handatsahana ny Fanahy Masina, ary mampahafantatra ny fikomian'i Babylona. Ny hevitr'i (Mem) dia mifandray amin'ny rano, (mariky ny firotsahan'ny Fanahy) ary izy no litera faha-telo ambin'ny folo amin'ny abidy, ka ny isa telo ambin'ny folo dia mariky ny fikomiana, ka amin'izany no ahafantarana an'i Babylona. Mem no maneho ny hafatry ny anjely faharoa.

Ny anjely fahatelo dia mampitandrina ny olona tsy handray ny mariky ny bibidia, manavaka sokajy roa amin'ny mpivavaka ary maneho ny fahatezeran'Andriamanitra. Ny famaritana ny (Tav) dia izao: maneho “marika” izy, (ny mariky ny bibidia); maneho koa ny tombo-kasen'ny famoronana (ny tombo-kasen'Andriamanitra). Ny endrik'ilay litera dia mitovy amin'ny hazo fijaliana. Ny Tav dia maneho ny hafatry ny anjely fahatelo.

“Inona no tombo-kasen'Andriamanitra velona, izay apetraka eo amin'ny handrin'ny olony? Izany dia marika izay azon'ny anjely vakina, fa tsy hitan'ny mason'olombelona; satria tsy maintsy hitan'ilay anjely mpandringana io mariky ny fanavotana io. Ny saina manan-tsaina dia efa nahita ny famantaran'ny hazo fijalian'i Kalvary eo amin'ireo zanakalahy sy zanakavavy natsangan'ny Tompo ho Azy. Esorina ny fahotan'ny fandikana ny lalàn'Andriamanitra. Mitafy ny fitafian'ny fampakaram-bady izy, ary mankatò sy mahatoky amin'ny didin'Andriamanitra rehetra.”

“Tsy hanala tsiny ireo izay mahalala ny fahamarinana ny Tompo raha tsy mankatò ny didiny amin'ny teny sy ny asa izy ireo.” Maranatha, 243.

Ny teny hebreo adika hoe “fahamarinana” dia misy litera telo, ary samy manana ny famaritany avy ny tsirairay amin'ireo. Ireo famaritana telo ireo koa dia famaritana ny hafatry ny anjely telo. Izy ireo koa dia famaritana ny hafatry ny anjely voalohany, satria ny hafatry ny anjely voalohany no hafatra tany am-piandohan'ny Advantisma, ary ny hafatry ny anjely fahatelo no hafatra any amin'ny faran'ny Advantisma. Satria i Jesosy maneho ny farany amin'ny alalan'ny fiandohana, ny anjely voalohany dia mitondra ao aminy ny famantarana ara-paminaniana rehetra ananan'ny hafatry ny anjely fahatelo. Amin'ny fanaovana izany, ny famaritana ireo litera hebreo telo ireo dia tonga tandindon'ny hafatry ny anjely fahatelo ihany, ary koa tandindon'ny hafatry ny anjely voalohany.

I Jaona tao amin'ny Apokalypsy dia nasaina nanoratra ny zavatra izay nisy tamin'izany andro izany, ary tamin'ny fanaovany izany dia niara-nanoratra koa ny zavatra izay mbola hisy amin'ny ho avy izy. Nosoratany ny fiandohana mba hanehoana ny farany. Amin'ny teny mazava tsy misy fisalasalana, ny Advantista Mitandrina ny Andro Fahafito dia efa nampahafantarina mba handinika sy hanambara ny hafatry ny Millerita, izay hafatry ny anjely voalohany. Amin'ny fandinihana sy fanambarana ireo fahamarinana sy izany tantara izany dia hanambara ny hafatry ny anjely fahatelo isika ary hamerina ny tantaran'ny anjely voalohany.

“Tsy manome hafatra vaovao antsika Andriamanitra. Isika dia tsy maintsy manambara ilay hafatra izay tamin’ny taona 1843 sy 1844 no namoaka antsika hiala tamin’ireo fiangonana hafa.” Review and Herald, 19 Janoary 1905.

“Ny hafatra rehetra nomena tamin’ny 1840–1844 dia tsy maintsy hatao manan-kery ankehitriny, fa maro ny olona no very fanondro. Ny hafatra dia tsy maintsy hoentina any amin’ny fiangonana rehetra.” Manuscript Releases, boky faha-21, 437.

“Ny fahamarinana izay noraisintsika tamin’ny taona 1841, ‘42, ‘43, ary ‘44 dia tsy maintsy hianarana sy hambara ankehitriny.” Manuscript Releases, boky faha-15, 371.

“Efa tonga ny fampitandremana: Tsy azo ekena ny hisian-javatra hiditra ka hanakorontana ny fanorenan’ny finoana izay nanorenantsika hatramin’ny nahatongavan’ny hafatra tamin’ny 1842, 1843, ary 1844. Tao anatin’io hafatra io aho, ary hatramin’izay dia nijoro teo anatrehan’izao tontolo izao aho, mahatoky amin’ny fahazavana izay nomen’Andriamanitra antsika. Tsy mikasa ny hanaisotra ny tongotsika hiala eo ambonin’ily sehatra nametrahana azy isika, raha nitady ny Tompo isan’andro isan’andro tamin’ny vavaka mafana fo, nikatsaka fahazavana. Heverinareo va fa azoko afoy ny fahazavana izay nomen’Andriamanitra ahy? Tokony ho tahaka ny Vatolampin’ny mandrakizay izany. Izy no nitari-dalana ahy hatramin’ny nanomezana azy.” Review and Herald, 14 Aprily 1903.

Ny hafatry ny anjely voalohany sy ny tantara nanehoana izany hafatra izany dia mifanandrify ary manazava ny tantarantsika ankehitriny—miaraka amin’ny fepetra sasantsasany ara-paminaniana. Ireo tantara roa ireo koa dia asehon’ireo litera telo nampiasain’ily Mpahay teny masina mba hamoronana ny teny hoe “fahamarinana.” Ary io teny hoe “fahamarinana” io dia maneho ny filazantsara mandrakizay.

Ny tantaran’ny Millerites tany am-piandohan’ny Advantisma dia maneho ny anjely voalohany; ary ny tantara any amin’ny faran’ny Advantisma, izay asehon’ny anjely fahatelo, dia tantara mifandrindra aminy. Kanefa, misy fahasamihafana sasantsasany ao aminy.

Anjely voalohany no manambara ny fisokafan’ny fitsarana, ary anjely fahatelo no manambara ny fifaranan’ny fitsarana. Ny rafitra ara-paminaniana izay nisehoan’ny tantaran’ny Advantisma dia mitovy tanteraka, na eo amin’ny tantarany tany am-piandohana na eo amin’ny fiafarany. Ny tendrony roa dia samy azo aseho fa manaraka ireo dingana telo an’ireo anjely telo, araka ny fahatongavany eo amin’ny tantara. Ary ireo anjely telo ireo dia ireo litera telo ireo ihany koa. Koa noho izany, ny filaharana ara-paminaniana amin’ireo fisehoan-javatra eo amin’ny tendrony roa amin’ny Advantisma dia miorina amin’ireo dingana telo an’ireo anjely telo, izay mariky ny lalana sady asehon’ireo litera hebreo telo ireo koa, izay mamorona ny teny hoe “fahamarinana.”

Ny Alfa no fiandohan’ny Advantisma, ny Omega no faran’ny Advantisma, ary ny litera eo afovoany, izay litera fahatelo ambin’ny folo, dia manondro araka izany ny fikomian’ny Advantisma hatramin’ny fiandohany ka hatramin’ny farany.

Ampianarina isika momba ny toerana misy ny lalan’Andriamanitra:

Ny lalanao, Andriamanitra ô, dia ao amin'ny fitoerana masina; iza no Andriamanitra lehibe tahaka an'Andriamanitsika? Salamo 77:13.

Ao amin'ny fitoerana masina no ahitantsika fa mitovy amin'ireo dingana telo ao amin'ny hafatry ny anjely telo ny lalan'Andriamanitra. Ao amin'ny kianja, ny fahatahorana an'Andriamanitra dia mitarika ny olona hanao fanatitra sy hahazo fanamarinana. Ao amin'ny fitoerana masina, ny fanamasinana dia asehon'ny fiainam-bavaka, izay asehon'ny alitara fandoroana ditin-kazo manitra, ny fiainam-pianarana, izay asehon'ny latabatry ny mofo aseho, ary ny fiainam-panompoana, izay asehon'ny fanaovan-jiro. Ny Efitra Indrindra Masina dia maneho ny fitsarana. Rehefa ananantsika ny fahatahorana an'Andriamanitra, araka ny asehon'ny hafatry ny anjely voalohany, dia mitady fanamarinana eo am-pototry ny hazo fijaliana isika, ao amin'ny kianja. Rehefa voamarina isika (natao marina), dia mandeha amin'ny havaozin'ny fiainana voamasina isika (fitomboana amin'ny fahamasinana), araka ny asehon'ny fitoerana masina. Ny fitoerana masina dia maneho ny asan'ny Kristiana, tahaka ny notanterahin'ny Millerita nandritra ny hafatry ny anjely faharoa niaraka tamin'ny Antso Amin'ny Misasakalina. Rehefa voamarina sy voamasina isika, dia voamana ho amin'ny fitsarana asehon'ny Efitra Indrindra Masina. Dingana telo ao amin'ny fitoerana masina, izay maneho, ankoatra ny zavatra hafa, voambolana ara-teolojika telo—fanamarinana, fanamasinana ary fanomezam-boninahitra—ary maneho koa ny hafatry ny anjely telo, ary mazava ho azy maneho koa ny hafatry ny anjely voalohany ary mazava ho azy koa maneho ireo litera telo ampiasaina hamoronana ny teny hoe “fahamarinana.”

Ao amin'ny kianjan'ny fitoerana masina, dia hitantsika koa ireo dingana telo ireo. Ny dingana voalohany mankany amin'ny fitoerana masina dia tsy maintsy maneho ny dingana farany ao amin'ny fitoerana masina, tahaka ny anoharan'ny anjely voalohany ny anjely fahatelo. Ny dingana voalohany ao amin'ny kianja dia ny famonoana ny fanatitra, izay maneho ny fanamarinana. Ny dingana faharoa dia ny tavy fanasana, izay anesorana ny savoran'ny fanatitra (ota) sy anadiovana ny fanatitra alohan'ny dingana farany. Ny ranon'ny tavy fanasana dia toetra mampiavaka ny dingana faharoa. Ny dingana fahatelo dia ny fanatitra dorana mihitsy, izay tandindon'i Kristy teo amin'ny hazo fijaliana, izay nahatanterahana ny fitsarana. Ireo dingana telo ireo ihany koa no ao amin'ny dingana voalohany amin'ny fitoerana masina, tahaka ireo dingana telo ireo ao amin'ny hafatry ny anjely voalohany. Ny foto-kevitra ny alfa sy omega dia ao anatin'ny fitoerana masina, tahaka ny ao amin'ny hafatry ny anjely telo, ary tahaka ny ao amin'ireo litera mandrafitra ny teny hoe “fahamarinana.”

Ny faminania 2300 taona dia manana rafitra mitovy tanteraka. Nanomboka tamin'ny didy telo izany faminania izany ary nifarana tamin'ny fahatongavan'ny hafatry ny anjely fahatelo tamin'ny 22 Oktobra 1844. Ity faminania ity dia mametraka tsipika faminania dimy, ary ny tantara eo am-piandohan'ny faminania 2300 taona dia maneho ny tantara famaranana an'ny tsirairay amin'ireo faminania dimy ireo. Ny fiandohana sy ny fiafaran'ilay faminania 2300 taona manontolo dia samy ahitana didy telo, ary mifarana amin'ny hafatra telo izany.

Ny fiandohan'ny faminania tamin'ny 457 tal. J.K. dia nitranga tamin'ny fotoan-tsarotra ka nanome lalana ny Jiosy hiverina sy hanorina indray ny tempoly sy ny tanàna. Araka ny faminania, 49 taona tatỳ aoriana, taorian'ilay asa natomboka tamin'ny 457 tal. J.K., dia vita

izany tao anatin'ny fotoan-tsarotra. Ny fiandohan'ireo 49 taona dia maneho ny fiafaran'ireo 49 taona.

Ny taona 457 talohan'i Kristy no manamarika ny fiandohan'ily faminania izay manondro ny fanosorana an'i Kristy tamin'ny batisany. Io fanosorana Azy io no nanamarika ny fiandohan'ny asany amin'ny fanangonana vahoaka iray ho olom-pirenena i Jerosalema Vaovao, fa tsy i Jerosalema Taloha, tahaka ny nanangonana ny Isiraely fahiny mba hanorina indray an'i Jerosalema ara-bakiteny tamin'ny taona 457 talohan'i Kristy.

Ny taona 457 talohan'i Kristy koa dia manamarika ny fiandohan'ny faminania izay manondro ny fotoana hanomboana an'i Kristy amin'ny hazo fijaliana. Rtoa White dia mampifanaraka ny tantaran'ny hazo fijaliana amin'ily Fahadisoam-panantenana Lehibe tamin'ny 22 Oktobra 1844, ary ampiarahiny amin'izany koa ny tantaran'ny fiampitana ny Ranomasina Mena amin'ily Fahadisoam-panantenana Lehibe. Tamin'ny 457 talohan'i Kristy dia nisy fahadisoam-panantenana iray izay tandindon'ily fahadisoam-panantenana ny Hebreo teo amoron'ny Ranomasina Mena, ily Fahadisoam-panantenana Lehibe ho an'ny Advantista, ily fahadisoam-panantenana ny mpianatra teo amin'ny hazo fijaliana, ary ny an'i Ezra tamin'ny 457 talohan'i Kristy.

“Ezra dia nanantena fa maro be no hiverina any Jerosalema, kanjo vitsy dia vitsy no namaly ily antso ka nahakivy. Maro tamin'ireo izay efa nahazo trano sy tany no tsy nanam-paniriana hanao sorona ireo fananana ireo. Tiany ny fiainana milamina sy mampahazo aina, ary afa-po tsara izy ireo ny hijanona teo ihany. Ny ohatra nasehony dia tonga sakana ho an'ny hafa, izay raha tsy izany dia mety ho nifidy ny hiombona anjara amin'ireo izay nandroso tamin'ny finoana.” Prophets and Kings, 612.

Ny taona 457 tal. J.K. koa dia manamarika ny fiandohan'ny faminania izay mamaritra ny fotoana hanarian'Andriamanitra an'i Isiraely fahiny toy ny fisaraham-panambadiana, ary hitondrana ny filazantsara ho any amin'ny Jentilisa, ka izany no manamarika ny fiafaran'ny fotoana manokana fitsapana naharitra 490 taona, natokana indrindra ho an'i Isiraely fahiny. Noho izany, ny taona 457 tal. J.K. no manamarika ny fiandohan'ny fotoana fitsapana ho azy ireo, ary ny taona 34 taor. J.K. no manamarika ny fiafaran'ny fotoana fitsapana ho azy ireo, ka izany dia tandindona fa ny fotoana fitsapan'ny Advantisma dia nanomboka tamin'ny 1844 ary mifarana amin'ny lalàn'ny Alahady.

Misy faminania ara-potoana anatin'ny vitsivitsy hafa ao anatin'ny faminania ny 2300 taona, nefa izy rehetra dia samy mitondra ny mariky ny Alfa sy Omega. Ny fiandohany no manazava ny fiafarany.

Zava-dehibe ny manamarika fa ny Isiraely fahiny dia natao ho mpitahiry ny lalàn'Andriamanitra, ary ny Isiraely maoderina kosa dia natao tsy ho mpitahiry ny lalàn'ny ihany, fa ho mpitahiry ny faminania koa. Rehefa niditra fanekena tamin'ny Isiraely fahiny ny Tompo, dia nataony ho mpitahiry ny Didy Folo, araka izay voasoratra teo amin'ny vato fisaka roa, izy ireo. Rehefa niditra fanekena tamin'ny Isiraely maoderina Izy tao amin'ny tantaran'ny Millerita, dia nataony ho mpitahiry ny teniny ara-paminania, araka ny aseho eo amin'ireo vato fisaka roa an'i Habakoka izay soloin'ny tabilao pioniera 1843 sy 1850, izy ireo. Ny fiandohan'ny Isiraely fahiny dia maneho

ny fiandohan'ny Isiraely maoderina.

« Nataon'ny Tompo ny olony, dia ny Isiraely, ka navahany tamin'izao tontolo izao izy, mba hametrahany aminy fitokisana masina. Nataony ho mpitahiry ny lalàny izy; ary nokasainy tamin'ny alalany ny hitahiry eo amin'ny olona ny fahalalana Azy. Tamin'ny alalany no tokony hamirapiratan'ny fahazavan'ny lanitra ho any amin'ny toerana maizin'ny tany, ary hisy feo hohenoina miantso ny firenena rehetra hiala amin'ny fanompoan-tsampiny ka hanompo an'Andriamanitra velona sy marina. »

“Raha nahatoky tamin'ny adidy napetraka taminy ny Hebreo, dia ho hery teo amin'izao tontolo izao izy. Andriamanitra no ho fiarovany, ary Izy no hanandratra azy ambonin'ny firenena hafa rehetra. Ny heriny sy ny fahamarinany dia ho naseho tamin'ny alalany, ary izy dia ho niseho teo ambanin'ny fitondrany hendry sy masina ho fanehoana ny fahambonian'ny fanjakany mihoatra noho ny endrika rehetra amin'ny fanompoan-tsampy. Nefa tsy nitandrina ny fanekeny tamin'Andriamanitra izy. Nanaraka ny fanaon'ny firenena hafa mpanompo sampy izy; ary raha tokony ho nanao ny anaran'ny Mpahary azy ho fiderana etỳ ambonin'ny tany, dia nataony ho zava-tsinontsinona izany.”

“Kanefa tsy maintsy tanteraka ny fikasan'Andriamanitra. Ny fahalalana ny sitrapony dia tsy maintsy ampitaina amin'izao tontolo izao. Navelan'Andriamanitra ho tonga tamin'ny olony ny tanan'ny fampahoriana, ary nahahaparitaka azy ireo ho babo tany amin'ny firenena maro Izy. Tao anatin'ny fahoriana dia maro tamin'izy ireo no nibebaka tamin'ny fahadisoany ka nitady ny Tompo. Koa nony efa niparitaka nanerana ny tanin'ny jentilisa izy ireo, dia nampielly hatraiza hatraiza ny fahalalana an'Andriamanitra marina.”

“Amin'izao andro izao, Andriamanitra dia niantso ny fiangonany, tahaka ny niantsoany ny Isiraely fahiny, mba hijoro ho fahazavana eto an-tany. Tamin'ny antsy famaky mahery an'ny fahamarinana,—dia ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa ary fahatelo,—no nanasarahany vahoaka iray hiala tamin'ny fiangonana sy tamin'izao tontolo izao, mba hampidirany azy ireo ho amin'ny fahatahirizana masina eo akaiky Aminy. Izy no nanao azy ireo ho mpitahiry ny lalàny, ary natolony azy ireo ny fahamarinana lehibe momba ny faminaniana ho an'izao andro izao. Tahaka ireo tenin'Andriamanitra masina izay natolotra ny Isiraely fahiny, dia fitokisana masina ireo ka tsy maintsy ampitaina amin'izao tontolo izao.”

“Ny faminaniana dia manambara fa ny anjely voalohany dia hanao ny fanambaràny amin'ny ‘firenena rehetra sy ny fokon-pirenena sy ny samy hafa fiteny ary ny olona rehetra.’ Ny fampitandremana ataon'ny anjely fahatelo, izay ampahany amin'io hafatra intelo misesy io ihany, sady hafatra ho an'izao andro izao, dia tsy ho latsa-danja amin'izany amin'ny halehiben'ny fielezany. Ny faneva izay misy soratra hoe: ‘Ny didin'Andriamanitra sy ny finoan'i Jesosy,’ dia hasandratra avo. Ny herin'ny hafatra voalohany sy faharoa dia hampitomboina ao amin'ny fahatelo. Asehon'ny faminaniana izany ho ambara amin'ny feo mafy ataon'ny anjely iray manidina eo afovoan'ny lanitra, ary hisarika ny sain'izao tontolo izao izany.”

“Ny fandrahonana mampivarahontsana indrindra izay mbola natao tamin'ny olombelona dia voarakitra ao amin'ny hafatry ny anjely fahatelo. Tsy maintsy ota mahatsiravina izany, ka

mampidina ny fahatezeran'Andriamanitra tsy misy fangarony amin'ny famindram-po. Nefa tsy avela ho ao amin'ny maizina ny olona momba io raharaha lehibe io; ny fampitandremana manohitra ny fiankohofana amin'ily bibidia sy ny sariny dia tsy maintsy omena amin'izao tontolo izao alohan'ny hahatongavan'ny fitsaran'Andriamanitra, mba hahafantaran'ny rehetra ny antony ampiharana ireo fitsarana ireo, ary mba hananany fahafahana handositra.” Signs of the Times, January 25, 1910.

Ny fanamboarana ireo takela-bato roa ho fahatanterahan'ny Habakoka toko faha-roa dia fahatanterahan'ny faminaniana maromaro.

Hijanona eo amin'ny fiambenako aho, ary hametraka ny tenako eo amin'ny tilikambo, ka hiambina hahita izay holazainy amiko sy izay havaliko raha voateny mafy aho. Ary Jehovah namaly ahy ka nanao hoe: Soraty ny fahitana, ary ataovy mazava eo amin'ny vato fisaka izany, mba hahafahan'izay mamaky azy mihazakazaka. Fa ny fahitana dia mbola ho amin'ny fotoana voatendry; nefa amin'ny farany dia hiteny izy ka tsy handainga; na dia mitaredretra aza izany, andraso ihany; fa ho avy tokoa izany, ka tsy hitaredretra.

Indro, ny fanahiny izay miavonavona dia tsy mahitsy ao aminy; fa ny marina ho velona amin'ny finoany. Habakoka 2:1–4.

Ny famokarana ny tabilao mpisava lalana tamin'ny 1843 sy ny tabilao mpisava lalana tamin'ny 1850 dia fahatanterahan'ny faminaniana. Ny fandalinana ireo Tabilao ao amin'i Habakoka dia manome porofo ampy momba izany. Kanefa ny andalan-teny ao amin'i Habakoka dia mitondra anjara biriky lehibe eo amin'ity lafiny resahintsika ity.

“Nahita ko nga ang talangguhit sang 1843 ginmandu-an sang kamot sang Ginoo, kag nga indi ini pagbag-uhon; nga ang mga numero amo gid ang Iya ginbuot nga mangin amo, nga ang Iya kamot yara sa ibabaw sini kag nagtago sang isa ka sayop sa pila ka mga numero, agud nga wala sing bisan sin-o nga makakita sini tubtob nga ginhalin ang Iya kamot.” Early Writings, 74, 75.

Taorian'ny 1843 dia nanoro ny hanaovana tabilao iray hafa ny Tompo, nefa ny tabilao voalohany (1843) dia tsy tokony hovaina, afa-tsy amin'ny alalan'ny tsindrimandry.

“Hitako fa tokony hampaharihary eo ambonin'ny tabilao ny fahamarinana, fa an'i Jehovah ny tany sy izay rehetra mameno azy, ary tsy tokony hotsitsina ny fitaovana ilaina mba hampiharihary izany. Hitako fa ny tabilao taloha dia notarihin'ny Tompo, ary tsy tokony hovana na dia tarehimarika iray monja aza ao aminy, raha tsy amin'ny alalan'ny tsindrimandry. Hitako fa ny tarehimarika eo amin'ny tabilao dia araka izay itiavan'Andriamanitra azy, ary ny tanany no teo amboniny ka nanafina fahadisoana iray tao amin'ny sasany tamin'ireo tarehimarika, mba tsy hisy hahita izany mandra-panaisotra ny tanany.” Spalding and Magan, 2.

Nandritra ny niarahany nonina tamin'i Rahalahy Nichols (izay namokatra ny tabilao 1850), tamin'ny fotoana nanaovany ilay tabilao, dia nilaza Ranabavy White fa nahita ny tabilao 1850 tao amin'ny Baiboly izy.

“Hitako fa Andriamanitra no tao amin’ny famoahan-dRahalahy Nichols ilay tabilao. Hitako fa nisy faminania momba io tabilao io tao amin’ny Baiboly, ary raha natao ho an’ny olon’Andriamanitra io tabilao io, raha ampy ho an’ny iray izany, dia ampy ho an’ny hafa koa izany; ary raha nisy iray nila tabilao vaovao hosodokoina amin’ny ambaratonga lehibe kokoa, dia samy mila izany tahaka izany avokoa ny rehetra.” Manuscript Releases, volume 13, 359.

I Habakoka dia nomena baiko hoe: “Soraty ny fahitana, ary ataovy mazava eo ambonin’ny vato fisaka izany.” Ny vato fisaka roa ao amin’i Habakoka dia tandindon’ny fanekena nataon’Andriamanitra tamin’ny Advantisma, rehefa nataony mpitahiry ny faminania izy ireo, tahaka ny nataony tamin’ny nidirany fanekena tamin’ny Isiraely fahiny ka nanomezany azy ny vato fisaky ny lalàna roa sy ny andraikitra ho mpitahiry ny lalàna. Kanefa Habakoka dia manavaka sokajin-mpivavaka roa mifandray amin’ireo vato fisaka izay natao hanazava ny fahitana. Ny sokajy iray dia ireo izay “miavonavona ny fanahiny” ka “tsy mahitsy ao aminy,” ary ny sokajy iray hafa dia ireo antsoina hoe “ny marina,” izay “ho velona amin’ny finoany.”

Ny tontolon-kevitra ny Habakoka dia maneho fa ireo izay nohamarinina dia velona amin’ny finoana izay miorina eo amin’ny Teny faminania, araka ny asehon’ireo takela-bato roa; koa noho izany, ireo izay tsy nohamarinina dia nandà ny fiandohan’ny Advantisma. Ny hevitra tiako asongadina dia miorina amin’ny andalan-teny iray izay efa nodinihintsika taloha kelin’izay. Izao no vakiny:

“Fa ny lohahevitra tahaka ny fitoerana masina, mifandray amin’ny 2300 andro, ny didin’Andriamanitra ary ny finoan’i Jesosy, dia voalamina tanteraka mba hanazava ny hetsika Adventa lasa sy haneho izay toerana misy antsika amin’izao fotoana izao, hampiorina ny finoan’izay misalasala, ary hanome fahatokiana ny amin’ily hoavy be voninahitra. Ireo, izay hitako matetika, no lohahevitra lehibe indrindra izay tokony hifantohan’ny iraka.” Early Writings, 63.

Vao avy nodinihintsika ireo fahamarinana efatra ireo isika; ny fitoerana masina, ny andro 2300, ny didin’Andriamanitra ary ny finoan’i Jesosy. Napetratsika tao anatin’ily rafitry ny fahamarinana izay “voakajy tanteraka mba hanazava ny hetsika Advento taloha sy haneho izay toerantsika ankehitriny” ireo fahamarinana efatra rehetra ireo. Izany rafitra izany dia “ny fitsipiky ny filazana voalohany”, izany no sonian’ny Alfa sy Omega, ary izany no rafitry ny fahamarinana, satria ny teny hoe “fahamarinana” dia mitahiry io sonia io ihany, tahaka ireo fahamarinana efatra rehetra izay voatondro ho “fahamarinana ankehitriny”, izay natao hanazava ny fiandohan’ny Adventisma.

Raha tsy misy zavatra hafa, dia midika izany fa ilay teny adika hoe “fahamarinana” izay saintsaintsika dia rafitry ny filazantsara mandrakizay, ary izy no rafitry ny hafatra fampitandremana farany, ary izy no rafitry ny hafatry ny anjely fahatelo, ary ampahany lehibe amin’ny Apokalypsin’i Jesosy Kristy.

Ny hafatra fampitandremana farany, izay aseho ho ny Fanambaran’i Jesosy Kristy ao amin’ireo andininy telo voalohany amin’ny Apokalypsy toko voalohany, dia averina ambarana fanindroany any amin’ny faran’ny Apokalypsy. Ny faran’ny Apokalypsy dia mijoro ho vavolombelon’ireo andininy voalohan’ny Testamenta Taloha ary koa ireo andininy farany amin’ny Testamenta

Taloha. Avy amin'ireo fanondroana efatra ireo dia azo tsoahina, amin'ny fampiharana ilay fitsipika masina momba ny fametrahana andalana faminaniana eo ambonin'ny andalana faminaniana, fa ny hafatra fampitandremana farany dia mikasika ny fifandraisan'ny Mpamorona amin'ireo voariny. Mikasika ny heriny mpamorona izany. Mikasika ny fomba ampitana ny heriny mpamorona amin'ny fiangonany izany. Mikasika ilay toetran'Andriamanitra izay mampifandray ny farany amin'ny fiandohana izany. Hafatra tonga mialoha indrindra ny fikatonan'ny fotoam-pahasoavana izany, ary mbola mihoatra noho izany aza. Raha raisina miaraka ireo rehetra ireo, dia mikasika ny herin'Andriamanitra mpamorona izany! Ary ny firesahana voalohany ny amin'ny heriny mpamorona dia ao amin'ny fiandohan'ny Genesisy toko voalohany, manomboka amin'ny andininy voalohany ka hatramin'ny toko faharoa andininy fahatelo.

Tamin'ny voalohany Andriamanitra nahary ny lanitra sy ny tany. Ary ny tany dia tsy nisy endrika sady foana; ary aizina no teo ambonin'ny fanambonin'ny lalina. Ary ny Fanahin'Andriamanitra nivezivezy teo ambonin'ny fanambonin'ny rano.

Dia hoy Andriamanitra hoe: Misy mazava anie. Dia nisy mazava. Ary hitan'Andriamanitra fa tsara ny mazava; ary Andriamanitra nampisaraka ny mazava tamin'ny maizina. Ary ny mazava nomen'Andriamanitra anarana hoe Andro, ary ny maizina nomeny anarana hoe Alina. Dia nisy hariva, ary nisy maraina, andro voalohany.

Ary hoy Andriamanitra hoe: Misa habakabaka eo afovoan'ny rano, ary aoka izy hampisaraka ny rano amin'ny rano. Dia nataon'Andriamanitra ny habakabaka, ka nosarahiny ny rano izay teo ambanin'ny habakabaka tamin'ny rano izay teo ambonin'ny habakabaka; ary dia tonga izany. Ary ny habakabaka dia nataon'Andriamanitra hoe Lanitra. Dia nisy hariva, ary nisy maraina, andro faharoa.

Ary hoy Andriamanitra hoe: Aoka hihavory ho any amin'ny fitoerana iray ny rano izay eo ambanin'ny lanitra, ary aoka hiseho ny tany maina; dia tonga izany. Ary ny tany maina nantsoin'Andriamanitra hoe Tany; ary ny fiangonan'ny rano nantsoiny hoe Ranomasina; ary hitan'Andriamanitra fa tsara izany. Ary hoy Andriamanitra hoe: Aoka ny tany hampitsimoka ahitra, dia anana mamoa voa, ary hazo fihinam-boamoa araka ny karazany, izay misy ny voany ao aminy, eny ambonin'ny tany; dia tonga izany. Ary ny tany nampitsimoka ahitra sy anana mamoa voa araka ny karazany, ary hazo mamoa, izay misy ny voany ao aminy, samy araka ny karazany avy; ary hitan'Andriamanitra fa tsara izany. Ary nisy hariva sy nisy maraina, dia andro fahatelo izany.

Ary hoy Andriamanitra nanao hoe: Misa fanazavana eny amin'ny habakabaky ny lanitra hampisaraka ny andro amin'ny alina; ary aoka ireny ho famantarana sy ho fotoana ary ho andro sy taona; ary aoka ireny ho fanazavana eny amin'ny habakabaky ny lanitra hanazava ny tany; dia tonga izany. Ary Andriamanitra nanao fanazavana lehibe roa; ny fanazavana lehibe hanapaka ny andro, ary ny fanazavana kely hanapaka ny alina; ary nanao ny kintana koa Izy. Ary Andriamanitra nametraka ireny teo amin'ny habakabaky ny lanitra hanazava ny tany, sy hanapaka ny andro ary ny alina, ary hampisaraka ny mazava amin'ny maizina; ary hitan'Andriamanitra fa tsara izany. Dia nisy hariva, ary nisy maraina, andro fahefatra izany.

Ary hoy Andriamanitra nanao hoe: Aoka ny rano hamoaka betsaka ny zava-manana aina mihetsiketsika, ary ny vorona hanidina ambonin'ny tany eo amin'ny habakabaky ny lanitra. Ary Andriamanitra nahary ny trozona lehibe sy ny zava-manana aina rehetra mihetsiketsika, izay navoakan'ny rano betsaka, samy araka ny karazany avy, ary ny vorona rehetra manan'elatra samy araka ny karazany avy; ary hitan'Andriamanitra fa tsara izany. Ary Andriamanitra nitso-drano azy ka nanao hoe: Miteraha, mihabetsaha, ary mamenoa ny rano any an-dranomasina; ary aoka ny vorona hihabetsaka etỳ ambonin'ny tany. Ary hariva sy maraina no andro fahadimy.

Ary hoy Andriamanitra hoe: Aoka hamoaka zava-mananaina samy araka ny karazany avy ny tany, dia biby fiompy sy biby mandady, ary bibidia eto an-tany samy araka ny karazany avy; dia tonga izany. Ary Andriamanitra nanao ny bibidia eto an-tany samy araka ny karazany avy, sy ny biby fiompy samy araka ny karazany avy, ary ny zava-drehetra mandady amin'ny tany samy araka ny karazany avy; ary hitan'Andriamanitra fa tsara izany. Ary hoy Andriamanitra hoe: Andeha Isika hamorona olona tahaka ny endritsika, araka ny tarehintsika; ary aoka izy hanapaka amin'ny hazandrano ao amin'ny ranomasina sy amin'ny voro-manidina eny amin'ny habakabaka, sy amin'ny biby fiompy, ary amin'ny tany rehetra, ary amin'ny zava-drehetra mandady amin'ny tany. Ary Andriamanitra nahary ny olona tahaka ny endriny; tahaka ny endrik'Andriamanitra no namoronany azy; lahy sy vavy no namoronany azy. Ary Andriamanitra nitso-drano azy, ka hoy Andriamanitra taminy: Maroa fara sy mihabetsaha, ka mamenoa ny tany, ary mampanompoa azy; ary manjaka amin'ny hazandrano ao amin'ny ranomasina sy amin'ny voro-manidina eny amin'ny habakabaka, ary amin'ny zava-mananaina rehetra izay mihetsiketsika eny ambonin'ny tany. Ary hoy Andriamanitra hoe: Indro, nomeko anareo ny zava-maniry rehetra izay mamoa voa, izay eny ambonin'ny tany rehetra, ary ny hazo rehetra izay misy voany mamoa voa; dia ho fihinanareo izany. Ary ny bibidia rehetra eto an-tany, sy ny voro-manidina rehetra eny amin'ny habakabaka, ary ny zava-drehetra mandady amin'ny tany, izay misy aina, dia nomeko ny ahi-maitso rehetra ho fihinany; dia tonga izany. Ary Andriamanitra nahita izay rehetra nataony, ka, indro, tsara indrindra izany. Dia tonga ny hariva sy ny maraina, andro fahenina. Toy izany no nahatanteraka ny lanitra sy ny tany mbamin'izay rehetra ao aminy. Ary tamin'ny andro fahafito Andriamanitra nahavita ny asany izay nataony; dia nitsahatra tamin'ny andro fahafito Izy tsy nanao ny asany rehetra izay nataony. Ary Andriamanitra nitso-drano ny andro fahafito ka nanamasina azy, satria tamin'izany no nitsaharany tsy nanao ny asany rehetra izay noharin'Andriamanitra sy nataony. Genesis 1:1–2:3.

Ny andininy teo aloha dia maneho ny fijoroana vavolombelon'ny zavaboary manontolo, ka manasongadina fa ny tenin'Andriamanitra dia manana hery mahary.

Aoka hatahotra an'i Jehovah ny tany rehetra; ary aoka hangovitra eo anatrehany ny mponina rehetra amin'izao tontolo izao. Fa niteny Izy, dia tonga izany; nandidy Izy, dia niorina mafy izany. Salamo 33:8, 9.

Ny hery mamorona iray ihany izay namoronana izao tontolo izao no ampiasain'i Kristy hanova ny olona.

Ny hery mamorona izay niantso ny tontolo ho amin'ny fisiana dia ao amin'ny tenin'Andriamanitra. Io teny io no mampita hery; miteraka fiainana izy. Ny didy rehetra dia teny fikasana; rehefa eken'ny sitrapo, ka raisina ao amin'ny fanahy, dia mitondra miaraka aminy ny ain'Ilay Tsy Manam-petra izany. Manova ny toetra izany ary mamorona indray ny fanahy ho amin'ny endrik'Andriamanitra.

“Ny fiainana omena toy izany dia tohanana amin'ny fomba toy izany koa. ‘Ny teny rehetra izay aloaky ny vavan'Andriamanitra’ (Matio 4:4) no hiveloman'ny olona.” Education, 126.

Ny Fanambaran'i Jesosy Kristy dia manasongadina ny fomba ampitondrana ny Tenin'Andriamanitra ho amin'ny olona. Avy amin'ny Ray izany, mankany amin'ny Zanaka, mankany amin'ny anjely iray, mankany amin'ny mpaminany izay manoratra izany sy mandefa azy ho any amin'ny fiangonana. Ny fizotran'ny fampitana voalaza eo am-piandohana sy eo amin'ny fiafaran'ny bokin'ny Fanambarana dia aseho koa amin'ny tohatran'i Jakoba, izay iakaran'ny anjely sy idinany. Aseho koa izany amin'ireo fantsona volamena roa an'i Zakaria izay mitondra ny diloilo ho ao amin'ny fitoerana masina. Ny fizotran'ny fifandraisana eo amin'Andriamanitra sy ny olona dia lohahevitra iray amin'ny faminanian'ny Baiboly, ary ny hafatra alefa dia mitondra ao anatiny ny hery mahary izay nanao izao rehetra izao. Ao amin'ny fizotran'ny fampitana ao amin'ny toko voalohan'ny Fanambarana, dia tokony ho takarina fa ny hafatra ampitaina ho an'ny fiangonana dia ahitana ny hery hanova ny Laodikiana ho Filadelfiana.

Na dinihintsika na ny fiandohana na ny fiafaran'ny Testamenta Taloha na ny Testamenta Vaovao, dia iray ihany ny hafatra. Andriamanitra no mampita ny hafatra fampitandremana farany, ary ao anatiny no misy ny herin'Andriamanitra mahary, raha henoina sy tandremana izany amin'ireo izay mihaino. Ny hafatra izay manatanteraka izany dia apetraka ao anatin'ny rafitra masina an'ny Alfa sy Omega. Ny fiandohana sy ny afovoany ary ny fiafarana. Ireo litera hebreo telo izay miara-mamorona ny teny hoe “fahamarinana” no filazantsara mandrakizay; ary ireo litera sy ny heviny, mbamin'ilay teny vokariny rehefa atambatra izy ireo, dia tandindon'ny foto-kevitra ary koa Ilay Alfa sy Omega. Manasongadina ny heriny mahary izany. Ny teny telo farany amin'ny tantaran'ny famoronana dia samy manomboka amin'ireo litera telo ireo, araka ny filaharana izay mandrafitra ny teny hoe “fahamarinana.”

Ny teny telo izay mamarana ny tantaran'ny famoronana dia manomboka amin'ireo litera telo izay rehefa atambatra dia mamorona ny teny hoe “fahamarinana.” Ny teny telo farany amin'ilay andininy dia manomboka amin'ny litera א (Aleph), מ (Mem), ary נ (Tav) araka izany filaharany izany. Ireo teny telo ireo dia adika hoe “Andriamanitra,” “namorona,” ary “nanao.” Ireo teny telo ireo, izay samy manomboka amin'ny litera א (Aleph), מ (Mem), ary נ (Tav) araka izany filaharany izany, dia vao mainka manasongadina ny fahafenoana sy ny filaminan'ny fitantaran'ny famoronana. Io lamina io dia efa nomarihin'ireo mpaneho hevitra jiosy ho toetra ara-pitenenana mahaliana ao amin'ny lahatsoratra hebreo.

Ny tantaran'ny famoronana dia manomboka amin'ny teny hoe “tamin'ny voalohany” ary mifarana amin'ny teny telo izay maneho ny Alfa sy Omega, ny fiandohana sy ny fiafarana, ny voalohany sy ny farany. Ny hery famoronana aseho ao amin'ny fijoroana vavolombelona ao amin'ny Genesisy dia manomboka sy mifarana amin'ny sonian'ilay Mpahay teny mahagaga.

Ny voalohany amin'ny zavatra iray izay maneho an-tsary ny faran'izany zavatra izany no nohamafisin'ny mpaminany Jaona, raha tamin'ny nanoratany izay nisy tamin'izany andro izany izy, dia niara-nanoratra koa tamin'izany izay mbola ho avy.

Ang huling babalang mensahe ni Elias na inilarawan sa katapusan ng Lumang Tipan ay tumutukoy sa gayunding simulain ng hula, sa loob ng konteksto ng krisis ng batas ng Linggo at ng papalapit na pitong huling salot.

Ny “lalànan’ny filazana voalohany” sy izay rehetra asehony dia ny “rafitra” izay tokony hametrahana ny “fahamarinana ankehitriny”. Izany rafitra izany dia ny “lalànan’ny filazana voalohany”, izay iray amin’ireo toetran’Andriamanitra koa.

Ao amin’ny bokin’i Daniela, izay maneho ny fiandohan’ny Advantisma, sy ny bokin’ny Apokalypsy, izay maneho ny fiafaran’ny Advantisma, dia ahitantsika fitoviana mahatalanjona rehefa jerentsika amin’ny foto-kevitry ny voalohany manazava ny farany izany. Ny bokin’i Daniela dia mampiseho toetra iray an’i Jesosy rehefa mampiasa ny anarana hoe Palmoni, izay midika hoe ilay mpanisa mahagaga ny zava-miafina. I Daniela koa dia mampahafantatra an’i Jesosy ho Mikaela arkanjely. I Jaona dia ampiasaina hanao toy izay nataon’i Daniela ihany koa, ary izy dia manondro, tsy ilay tompon’ny kajy, na ilay mpitarika ny anjely, fa ilay tompon’ny fiteny. Rehefa heverintsika ho tompon’ny abidia i Jesosy, dia tokony handinika ny Salamo 119 isika, izay toko lava indrindra ao amin’ny Baiboly.

Ny Salamo 119 dia akrostika araka ny abidia, izany hoe ny litera voalohan’ny andiana andininy valo tsirairay dia manomboka amin’ilay litera iray ihany. Misy litera roa amby roapolo ao amin’ny abidia hebreo, koa misy fizarana roa amby roapolo ahitana andininy valo avy. Ny fizarana tsirairay dia manomboka amin’ny litera iray amin’ny abidia araka ny filaharan’ny abidia, ary avy eo ny andininy valo tsirairay voatokana ho an’io litera io dia samy manomboka amin’izany litera izany avokoa. Misy andininy valo isaky ny litera; noho izany, ny andininy valo avoakan’ny litera roa amby roapolo amin’ny abidia hebreo dia mitovy amin’ny andalana enina amby fitopolo sy zato. Asongadin’ity Salamo ity ny fankatoavana an’Andriamanitra, izay Andriamanitry ny filaminana (izay no anton’ilay firafitra akrostika), fa tsy Andriamanitry ny korontana.

Lohahevitra lehibe iray hafa ao amin’ny Salamo 119 ny fahamarinana lalina fa ampy tanteraka ny Tenin’Andriamanitra. Misy voambolana valo samihafa manondro ny Tenin’Andriamanitra manerana ity Salamo ity: lalàna, fanambarana, fitsipika, didy, didim-pitondrana, fitsarana, teny, ary didy amam-pitsipika. Saika ao amin’ny andininy rehetra no ahitana fanononana ny Tenin’Andriamanitra. Ny Salamo 119 dia manamafy tsy ny toetran’ny Soratra Masina ihany, fa manamafy koa fa ny Tenin’Andriamanitra dia mampiseho ny tena toetran’Andriamanitra mihitsy. Mariho ireto toetran’Andriamanitra aseho ao amin’ny Salamo 119 ireto:

1. Fahamarinana (andininy 7, 62, 75, 106, 123, 138, 144, 160, 164, 172)
2. Fahatokiana (andininy 42)
3. Fahamarinana (andininy 43, 142, 151, 160)
4. Fahamarinana (andininy 86)

5. Ny tsy fiovaovana (andininy 89)

6. Mandrakizay (andininy 90, 152)

7. Fahazavana (andininy 105)

8. Fahadiovana (andininy 140)

Ny Salamo dia misokatra amin'ny filazana fitahiana roa. “Sambatra” izay tsy manan-tsiny ny lalany, izay miaina araka ny lalàn'Andriamanitra, izay mitandrina ny didiny sy mitady Azy amin'ny fony rehetra. Ireo no lesona ho antsika ato amin'ity Salamo lehibe ity. Ny Tenin'Andriamanitra dia ampy hampahendry antsika, hampiofana antsika amin'ny fahamarinana, ary hampitaovana antsika ho amin'ny asa tsara rehetra (2 Timoty 3:15–17).

Mazava ho azy fa ny Salamo 119 dia isan'ny lohahevitra iray izay mbola tsy voavaha mazava tsara eo amin'ny tontolo ara-pivavahana. Mikasika ny amin'izay andininy no andininy afovoan'ny Baiboly sy izay toko no toko afovoan'ny Baiboly izany. Raha mikaroka amin'ny internet ianao, dia hahita ireo adihevitra samihafa mifantoka amin'izay Baiboly ampiasainao sy ny sisa. Ny olana amin'ny toerana rehetra ao anatin'izany adihevitra izany dia ny hoe ny famaritana ny afovoan'ny Baiboly, na andininy izany na toko, dia tokony hofaritan'ny Mpanoratra ny Baiboly, fa tsy ny mpianatra olombelona na ny mpitsikera ny Baiboly.

Ny Baiboly dia mampianatra fa misy fiandohana sy fiasarana ny zavatra rehetra. Ny zavatra rehetra dia samy manana ny fotoanany avy.

Ho an'ny zavatra rehetra dia misy fotoanany avy, ary misy fotoana ho an'ny zavatra rehetra kasaina atao etỳ ambanin'ny lanitra: fotoana hiterahana, ary fotoana hahafatesana; fotoana hambolena, ary fotoana hanongotana izay voavoly. Mpitoriteny 3:1, 2.

Misy fotoana hahaterahana ary misy fotoana hahafatesana, nefa misy koa ny fiainana izay mitranga eo anelanelan'ny fiandohana sy ny fiasaran'ny fiainantsika. Ny fahaterahana dia fotoana fohy eo amin'ny fotoana, tahaka izany koa ny fahafatesana. Ny fiainana no eo afovoany ary amin'ny ankapobeny dia manana tantara mifamatotra aminy lavitra kokoa noho ny fotoana ahaterahantsika sy ny fotoana ahafatesantsika.

Ny eo afovoany ao amin'ilay “fitsipiky ny filazana voalohany” amin'ny ankapobeny dia manana porofo maro lavitra noho ny voalohany sy ny farany. Ny mitady andininy na toko tokana ao amin'ny Baiboly ka mamaritra azy ho eo afovoany dia tsy fanajana ny porofo ara-baiboly, na dia teboka ara-potoana aza amin'ny ankapobeny ny fiandohana sy ny fiasarana; ny eo afovoany kosa amin'ny ankapobeny dia fe-potoana iray. Mazava ho azy fa hifanaraka samy izy ny fiandohana sy ny fiasarana ary ny eo afovoany, na dia matetika aza ilay mari-pamantarana mitovy tanteraka any amin'ny farany no mifanohitra amin'ny fiandohana.

Jesosy dia nanondro an'i Jaona Mpanao-batista ho Elia, ary izy roa tonta dia samy mampiseho ilay filaharan-javatra ara-paminaniana iray ihany; nefa i Elia dia nenjehin'ny vehivavy ratsy fanahy iray (Jezebel) izay nitady hanagadra sy hamono azy, kanefa tsy nahavita izany mihitsy izy. I Jaona, izay tandindon'i Elia, kosa dia notadiavin'ny vehivavy ratsy iray (Herodiasy) mba hanagadra sy hamono azy, ary vitany izany. I Elia sy i Jaona dia tandindona azo ifanakalozana,

nefa manana toetra ara-paminaniana sasantsasany izay mifanohitra, kanefa mbola mifanindran-dalana ihany. Tsy maty i Elia; fa i Jaona dia maty. Ny fahatakarana fa ireo marika ara-paminaniana izay mifanaraka dia matetika mifanohitra no ahafahan'izay maniry hahita hahalala fa ny afovoan'ny Baiboly dia ny Salamo 118.

Rehefa ampiasaintsika ny fitsipiky ny fanononana voalohany araka izay efa namaritantsika azy, dia hitantsika fa ny fiandohan'ny afovoan'ny Baiboly dia ny Salamo 117, toko fohy indrindra ao amin'ny Baiboly, ahitana andininy roa. Arahin'ny toko faha-118 izany, izay afovoan'ny Baiboly; ary ny toko faha-118 dia arahin'ny toko faha-119, izay toko lava indrindra ao amin'ny Baiboly sady fiasaran'ny afovoan'ny Baiboly. Ilay Mpandinika teny mahagaga dia manamarika ny fiandohana amin'ny toko fohy indrindra, ary avy eo manamarika ny fiasarana amin'ny toko lava indrindra. Toko roa mifanohitra izy ireo. Ny fiandohana no voa, ary ny fiasarana no toerana isehoan'ny zavamaniry efa tonga amin'ny fahamatorana feno, izay ampiarahina avokoa ao ny fanambarana rehetra hita ao anatin'ny afovoany. Diniho ny Salamo 117.

Deretisa ny Tompo, ianareo firenena rehetra; derao Izy, ianareo vahoaka rehetra. Fa lehibe amintsika ny famindram-pony feno hatsaram-panahy; ary maharitra mandrakizay ny fahamarinan'ny Tompo. Derao ny Tompo. Salamo 117:1, 2.

Ny teny hodinihintsika, izay voaforon'ny litera telo, dia adika hoe “fahamarinana” ao amin'ny andininy faharoa, ary maneho ny fiandohan'ny afovoan'ny Baiboly, (ny afovoan'ny Baiboly dia ny Salamo 117–119). Ny faran'ny afovoany dia ny Salamo 119. Ny Salamo 118 no afovoan'ny afovoany. Ny Salamo 118 dia voahodidin'ny toko fohy indrindra sy lava indrindra ao amin'ny Baiboly, ary ilay fohy indrindra izay eo am-piandohana no mampiseho ny teny hoe “fahamarinana” izay noforonin'ny litera telo maneho ireo dingana telo amin'ny filazantsara mandrakizay, ary izy ireo no rafitra enti-mahatakatra ny fahamarinana. Io rafitra io dia ilay fitsipika maneho ny toetran'i Kristy amin'ny maha-Alfa sy Omega Azy.

Ny fiasaran'ny afovoany, dia ny toko faha-119, izay akrostika araka ny abidy napetraka eo afovoan'ny Baiboly, dia manasongadina ilay Mpandalina fiteny mahagaga. In-efatra ao amin'ny toko faha-119 no adika hoe fahamarinana ilay teny iray ihany.

Ary aza alànao esorina tanteraka amin'ny vavako ny tenin'ny fahamarinana; fa ny fitsaranao no nantenako. Andininy 43.

Ny fahamarinanao dia fahamarinana mandrakizay, ary ny lalànao no fahamarinana. Andininy 142.

Hianao no akaiky, Jehovah ô; ary fahamarinana avokoa ny didinao rehetra. Andininy 151.

Ny teninao dia marina hatramin'ny voalohany; ary ny fitsaranao marina rehetra dia maharitra mandrakizay. Andininy 160.

Ny fahamarinana ao amin'ireo andininy ireo dia fitsipiky ny faminaniana ara-Baiboly izay mamantatra ny farany avy amin'ny fiandohana, ary ny fahamarinana ao amin'ireo andininy dia izao: ny Alfa sy Omega no nametraka ny soniany teo afovoan'ny Baiboly, tahaka ny nataony

tamin'ny fiandohana sy tamin'ny farany. Ny sonian'Ilay Voalohany sy Farany no "rafitra" anehoana ny hafatra fampitandremana farany an'ny anjely fahatelo. Ny faran'ny afovoany dia ahitana andininy efatra izay mampiasa ny teny adika hoe "fahamarinana," na dia adika tsotra hoe "marina" aza ny filazana fahefatra. Ny andininy farany indrindra amin'ireo efatra ireo dia manondro fa "hatramin'ny fiandohana," dia "marina" ny teny.

Tany am-piandohana, ao amin'ny tantaran'ny famoronana ao amin'ny Genesisy toka voalohany sy faharoa, ny teny hoe "fahamarinana", na dia tsy voasoratra mivantana aza, dia aseho ao amin'ireo teny telo farany amin'ny tantaran'ny famoronana; fa ny teny tsirairay dia manomboka amin'ireo litera izay, araka ny filaharany, no mamorona ny teny hoe "fahamarinana." Tany am-piandohana ny Teny, ary Izy no nahariana ny zavatra rehetra; ary ny vavolombelon'ny famoronana ao amin'ny Genesisy dia manomboka amin'ny teny hoe: "Tany am-piandohana", ary mifarana amin'ny teny telo izay maneho ireo fahamarinana mifandray amin'ny toetran'i Kristy iray izay, ao amin'i Isaia, no faritana ho porofo fa Izy no Andriamanitra tokana sady iray ihany.

Ny afovoan'ny Baiboly (Salamo 117–119) dia manomboka ao amin'ny toka faha-117 amin'ny fanondroana ny fahamarinana fa ny fiandohana dia maneho ny farany, amin'ny alalan'ny fampiasany ny teny hoe "fahamarinana." Io teny io dia voaforon'ny litera telo izay maneho ny filazantsara mandrakizay sy ny hafatry ny anjely telo, ary manondro ny fiasaran'ny tantaran'ny famoronana. Ny faran'ny afovoan'ny Baiboly dia fanolorana ny abidy izay novokarin'ilay mpahay fiteny mahatalanjona mba hampiorina ny fahatakarana fa izay ambarambara ankehitriny mikasika ny Toetrany dia mifanaraka amin'ny famaritana ny teny hoe Apokalypsy, fa ny Fanambaran'i Jesosy Kristy dia hafatra natao haneho lafiny iray amin'ny toetran'i Kristy izay hatramin'izay dia tsy mbola nekena tanteraka, raha mba nisy aza izany. Mifanaraka amin'ireo tsipiky ny tantaran'ny fanekena ny fanambarana, satria ny tantaran'ny fanekena dia ahitana porofon'ny ezak'Andriamanitra haneho ny Tenany amin'ny alalan'ny anarana raha mbola mivelatra ny Tantarany.

"Ny foto-kevitra lehibe ao amin'ny lalàna, dia ao amin'ny tena toetran'Andriamanitra mihitsy, no voarakitra ao amin'ny tenin'i Kristy teo an-tendrombohitra. Izay rehetra manangana eo ambonin'ireny dia manangana eo ambonin'i Kristy, Ilay Vatolampin'ny mandrakizay. Raha mandray ny teny isika, dia mandray an'i Kristy. Ary ireo ihany izay mandray ny teniny tahaka izany no manangana eo amboniny. 'Fa tsy misy mahay manao fanorenana hafa afa-tsy izay efa natao, dia Jesosy Kristy.' 1 Korintiana 3:11. 'Ary tsy misy famonjena amin'ny hafa; fa tsy misy anarana hafa ambanin'ny lanitra nomena ny olona izay hahazoantsika famonjena.' Asan'ny Apostoly 4:12. Kristy, Ilay Teny, fanambaran'Andriamanitra,—fanehoana ny toetrany, ny lalàny, ny fitiavany, ny fiainany,—no hany fanorenana izay ahafahantsika manangana toetra izay haharitra." Mount of Blessings, 148.

Mazava ho azy fa mbola betsaka lavitra no tokony horesahina mikasika izao fahamarinana izao, kanefa hatsahantsika eto izany.